

**Comisia de anchetă
pentru elucidarea circumstanțelor de fapt și de drept privind imixtiunea
Fundației „Otwarty Dialog” (Dialog Deschis) și a fondatoarei acesteia Ludmila
Kozłowska în treburile interne ale Republicii Moldova și privind finanțarea unor
partide politice din Republica Moldova**

R A P O R T

1. PREAMBUL

Comisia de anchetă pentru elucidarea circumstanțelor de fapt și de drept privind imixtiunea Fundației „Otwarty Dialog” (Dialog Deschis) și a fondatoarei acesteia Ludmila Kozłowska în treburile interne ale Republicii Moldova și privind finanțarea unor partide politice din Republica Moldova (în continuare – *Comisie*) a fost constituită în conformitate cu art. 34 din Regulamentul Parlamentului, prin Hotărârea Parlamentului nr. 204 din 4 octombrie 2018, în următoarea componență:

- RĂDUCAN Marcel – Frațiunea parlamentară a Partidului Democrat din Moldova;
- REȘETNICOV Artur – Frațiunea parlamentară a Partidului Democrat din Moldova;
- VREMEA Igor – Frațiunea parlamentară a Partidului Democrat din Moldova;
- BOLEA Vasile – Frațiunea parlamentară a Partidului Socialiștilor din Republica Moldova;
- LEBEDINSCHI Adrian – Frațiunea parlamentară a Partidului Socialiștilor din Republica Moldova;
- GRIȘCIUC Simion – Grupul Parlamentar Popular European.

1.1. Obiectivul Comisiei

Obiectivul Comisiei este elucidarea circumstanțelor de fapt și de drept privind acuzațiile formulate în spațiul public de imixtiune din partea Fundației „Otwarty Dialog” (Dialog Deschis) și a fondatoarei acesteia Ludmila Kozłowska în treburile interne ale Republicii Moldova și de finanțare ilegală a unor partide politice. Comisia și-a propus studierea, stabilirea, elucidarea și luarea unei atitudini conform competențelor constituționale ale forului legislativ al țării vis-a-vis de riscurile pentru securitatea națională inerentă activității subiectului investigat, calificabilă drept activitate de inteligență diversionistă străină îndreptată împotriva Republicii Moldova.

Conform competențelor cu care a fost investită de Parlamentul Republicii Moldova, Comisia și-a propus să identifice prezența sau lipsa eventualelor amenințări pentru ordinea constituțională și suveranitatea Republicii Moldova și pentru raporturile

Republicii Moldova cu partenerii externi de dezvoltare, în mod special cu Uniunea Europeană și instituțiile acesteia.

De asemenea, Comisia a fost însărcinată să dea o calificare politico-juridică eventualelor amenințări și să formuleze, în limita principiului separării puterilor în stat, recomandări pentru instituții întru curmarea și contracararea acestora, conform competențelor legale ale acestora.

1.2. Organizare și proceduri

În conformitate cu prevederile art. 35 alin. (1) din Regulamentul Parlamentului, comisiile de anchetă se înființează în baza prevederilor sub incidența cărora intră comisiile permanente. Astfel, președinții, vicepreședinții și secretarii comisiilor de anchetă se aleg de către Parlament cu votul majorității deputaților aleși.

La 5 octombrie 2018, Comisia s-a convocat în prima ședință și, în lipsa numirii exprese, prin Hotărârea Parlamentului nr. 204/2018, a președintelui, vicepreședintelui și secretarului Comisiei, cu votul majorității celor prezenți, s-a decis componența conducerii comisiei (ulterior, la 12 octombrie 2018, aceasta fiind aprobată în plenumul Parlamentului, prin Hotărârea nr. 210) după cum urmează:

- președintele Comisiei – VREMEA Igor;
- vicepreședintele Comisiei – REȘETNICOV Artur;
- secretarul Comisiei – GRIȘCIUC Simion.

Prin Hotărârea Parlamentului nr. 204/2018, pentru prezentarea raportului a fost stabilit termenul de 30 de zile din data adoptării acesteia.

Având în vedere complexitatea activității Comisiei, nerecepționarea răspunsurilor la toate demersurile înaintate, numărul de persoane invitate și audiate, necesitatea verificării documentelor ce trebuie analizate de către membrii Comisiei și elaborarea raportului final, termenul de depunere a raportului a fost prelungit de la 30 la 60 de zile prin Hotărârea Parlamentului nr. 211/2018 pentru modificarea articolului 2 din Hotărârea Parlamentului nr. 204/2018 cu privire la constituirea Comisiei.

În activitatea sa, Comisia s-a condus de Constituția Republicii Moldova, de Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996, și de legislația în vigoare relevantă.

Sub aspect procedural, s-a ținut cont de concluziile și constatările Curții Constituționale, expuse în Hotărârea nr. 29/2013 pentru controlul constituționalității Hotărârii Parlamentului nr. 3/2013 referitoare la comisia de anchetă în cazul „Pădurea Domnească” (competența comisiilor parlamentare de anchetă).

Conform art. 36 alin. (1) din Regulamentul Parlamentului, Comisia de anchetă citează ca martor orice persoană care dispune de informații despre vreo faptă sau împrejurare de natură să servească la cercetarea cauzei.

Comisia reține că **nu pot fi citați în cadrul anchetei reprezentanții puterii judecătorești, ai procuraturii și ai organului de urmărire penală pentru prezentarea informațiilor care ar putea prejudicia corectitudinea judecării cauzelor și/sau confidențialitatea urmăririi penale.**

Concomitent, din constatările și aprecierile expuse de Curtea Constituțională prin Hotărârea nr. 29/2013, este necesar a se reține următoarele:

- comisiile parlamentare de anchetă au scopul de a constata existența sau inexistența faptelor, însă fără a stabili (cu certitudine) răspunderea contravențională, materială, disciplinară sau penală a vreunei persoane;

- este inadmisibilă citarea persoanelor bănuite sau învinuite în dosare penale și a le audia în cadrul *Comisiei de anchetă referitor la circumstanțele ce stau la baza acuzației* penale, în caz contrar, există pericolul afectării dreptului la tăcere, protejat de art. 6 din Convenția Europeană, și, implicit, al prezumției de nevinovăție, prevăzută la art. 21 din Constituție;

- sînt inadmisibile orice declarații publice (sau făcute în alt mod) prin care se aduc unor persoane concrete acuzații grave, care nu sînt probate în cadrul unor proceduri strict reglementate de lege;

- constatările, concluziile și recomandările (propunerile) cuprinse în raportul Comisiei de anchetă nu conțin norme de drept, deoarece norma de drept, în sensul Legii nr. 780/2001 privind actele legislative, este o regulă socială obligatorie, o prescripție generală, oficială, impersonală și sancționabilă, aplicabilă unei serii întregi de situații concrete.

În procesul de elucidare a circumstanțelor de fapt și de drept privind imixtiunea Fundației „Otwarty Dialog” (Dialog Deschis) și a fondatoarei acesteia Ludmila Kozłowska în treburile interne ale Republicii Moldova și privind finanțarea unor partide politice din Republica Moldova, în adresa Comisiei au parvenit informații, avînd gradul de secretizare stabilit la art. 11 alin. (2) lit. b) și c) din Legea nr. 245/2008 cu privire la secretul de stat, din partea Serviciului de Informații și Securitate (*nr.2/2038c din 11 octombrie 2018*), a Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (*nr.7C din 1 noiembrie 2018*) și a Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor (*nr.03/03-697 din 24 octombrie 2018*). Informația menționată este expusă în prezentul raport, urmînd a fi prezentată integral într-o ședință cu ușile închise, deputații purtînd răspundere în conformitate cu legea pentru divulgarea ilegală a acesteia.

1.3. Cadrul legal aplicabil

Prevederile art. 25 alin. (1) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice stipulează că sursele de finanțare a partidelor politice sînt:

- cotizațiile de membru de partid;
- donațiile, inclusiv cele colectate în cadrul manifestărilor de agrement, culturale, sportive sau al altor manifestări de masă organizate de partid, cu condiția că sînt luate la evidență în modul stabilit;

- subvențiile de la bugetul de stat, potrivit reglementărilor prezentei legi și ale legii bugetare anuale;
- alte venituri legal obținute conform art. 24 alin. (3). Partidele politice au dreptul să desfășoare activitate editorială, activitate legată nemijlocit de administrarea proprietății sale, precum și alte activități ce aduc venituri pentru nevoile partidului, dacă aceste activități nu sînt interzise prin lege și sînt prevăzute în mod expres în statutul partidului politic.

Articolul 26 alineatul (1) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice indică în mod expres că donațiile făcute partidelor politice pot fi de următoarele tipuri:

- donații în bani, altele decît cotizațiile de membru;
- donații sub formă de proprietăți, bunuri, servicii gratuite sau în condiții mai avantajoase decît valoarea comercială (de piață), achitarea unor bunuri sau servicii utilizate de partid.

Totodată, art. 26 alin. (4)–(5) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice stabilește limita legală a donațiilor. Astfel, o persoană fizică poate face donații unui sau mai multor partide politice, a căror sumă într-un an bugetar nu poate depăși 200 de salarii medii lunare pe economie, stabilite pe anul respectiv. Iar dacă persoana fizică este membru de partid, în suma-limită menționată se include și suma cotizațiilor de membru de partid plătite de către aceasta într-un an. Donațiile făcute de o persoană juridică unui sau mai multor partide politice într-un an bugetar nu pot depăși suma a 400 de salarii medii lunare pe economie stabilite pe anul respectiv.

În conformitate cu art. 26 alin. (6) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice se interzice finanțarea, prestarea unor servicii cu titlu gratuit ori susținerea materială sub orice formă, directă și/sau indirectă, a partidelor politice de către:

- cetățenii Republicii Moldova care nu au împlinit vîrsta de 18 ani, cetățenii limitați în capacitatea de exercițiu sau declarați incapabili printr-o hotărîre definitivă a instanței de judecată;
- persoanele fizice cetățeni ai Republicii Moldova, din veniturile obținute în afara țării;
- cetățenii străini, apatrizii, persoanele anonime sau cele care donează în numele unor terți;
- autoritățile publice, organizațiile, întreprinderile, instituțiile publice, alte persoane juridice finanțate de la bugetul public sau care au capital de stat, cu excepția cazurilor în care acordarea de servicii sau susținerea materială este în mod expres prevăzută de legislație;
- persoanele juridice care, la data efectuării donației, au datorii restante mai vechi de 60 de zile la bugetul de stat, la bugetul asigurărilor sociale de stat sau la fondul asigurărilor medicale obligatorii;
- persoanele juridice cu capital străin sau mixt, persoanele juridice din străinătate;

- alte state și organizații internaționale, inclusiv organizațiile politice internaționale;
- organizațiile necomerciale, sindicale, de binefacere sau religioase.

Articolul 31¹ din Legea privind partidele politice prevede consecințele încălcării prevederilor privind donațiile. Astfel:

„(1) În cazul în care un partid politic primește donații cu încălcarea prevederilor art. 26, inclusiv în cazul primirii donațiilor care depășesc plafoanele stabilite, partidul politic respectiv este obligat, în termen de 3 zile de la depunerea donației, să verse în bugetul de stat sumele primite cu încălcarea legii sau să restituie sumele primite peste plafoanele stabilite.

(2) În cazul nerespectării cerințelor alin. (1), Comisia Electorală Centrală emite o somație scrisă, adresată partidului politic, prin care solicită înlăturarea încălcării și informarea cu privire la măsurile întreprinse, în termen de 3 zile lucrătoare de la emiterea somației.

(3) Neexecutarea somației Comisiei Electorale Centrale constituie contravenție și se sancționează în conformitate cu prevederile Codului contravențional.

(4) În cazul repetării, pe parcursul unui an calendaristic, a încălcării prevăzute la alin. (3) și al aplicării sancțiunilor contravenționale pentru aceste încălcări, Comisia Electorală Centrală adoptă o hotărâre privind lipsirea partidului respectiv de dreptul la alocațiile de la bugetul de stat pentru o perioadă de la 6 luni pînă la un an.”

Potrivit art. 48 alin. (1) din Codul contravențional al Republicii Moldova, utilizarea de către partidele politice a unor fonduri nedeclarate, neconforme sau venite din străinătate se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Mijloacele bănești utilizate în modul prevăzut la art. 48 alin. (1) din Codul contravențional se confiscă și se fac venit la bugetul de stat. Art. 8 alin. (5) din Legea nr. 837/1996 cu privire la asociațiile obștești stabilește că „Asociațiile obștești și persoanele lor juridice nu au dreptul să utilizeze mijloacele bănești și valorile materiale primite de la persoane fizice și juridice străine, autohtone, precum și de la stat, pentru susținerea partidelor politice, organizațiilor social-politice, blocurilor și a candidaților independenți în cadrul alegerilor autorităților publice. Încălcarea acestor restricții se pedepsește conform legislației în vigoare. Mijloacele bănești și valorile materiale utilizate în scopurile menționate urmează să fie expropriate, cu titlu gratuit, în venitul bugetului de stat, în temeiul hotărîrii judecătorești.”

Potrivit alin. (1) al art. 337 din Codul penal al Republicii Moldova, **„fapta săvîrșită intenționat de un cetățean al Republicii Moldova în dauna suveranității, inviolabilității teritoriale sau a securității de stat și a capacității de apărare a Republicii Moldova, prin trecerea de partea dușmanului, spionaj, divulgare a secretului de stat unui stat străin, unei organizații străine sau reprezentanților lor,**

precum și acordarea de ajutor unui stat străin la îndeplinirea activității dușmănoase împotriva Republicii Moldova” este calificată drept Trădare de Patrie și se pedepsește cu închisoare pe un termen de la 12 la 20 de ani.

1.4. Activități întreprinse în scopul realizării obiectivelor Comisiei

Comisia a supus unui studiu exhaustiv și a analizat multiaspectual informațiile din spațiul public legate de obiectul propus spre investigare.

Comisia a solicitat de la Serviciul de Informații și Securitate, Procuratura Generală, Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Comisia Electorală Centrală, Serviciul Prevenire și Combatere a Spălării Banilor o serie de documente și informații referitoare la subiectele cercetate, care au contribuit cu o bază factuală concludentă la formularea unor concluzii obiective.

Au fost expediate demersuri către toate partidele politice înregistrate în conformitate cu legea, cu solicitarea de a informa Comisia dacă acestea au fost sau nu finanțate, le-au fost sau nu prestate anumite servicii cu titlu gratuit, ori au fost sau nu susținute material, sub orice formă, direct și/sau indirect, de către persoanele indicate la art. 26 alin. (6) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice.

În cadrul ședințelor Comisiei au fost invitați pentru audieri conducerea Serviciului de Informații și Securitate, a Ministerului Afacerilor Interne, a Serviciului Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, a Procuraturii Generale, a Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale și a Comisiei Electorale Centrale, de asemenea reprezentanții partidelor politice Partidul Acțiune și Solidaritate și Platforma Demnitate și Adevăr, reprezentantul Asociației Promo-LEX.

Pe perioada mandatului de activitate, Comisia a desfășurat 7 ședințe, dintre care 2 ședințe de audieri, fiind întocmite procese-verbale.

Au fost audiați:

1. reprezentantul Serviciului de Informații și Securitate – Vasile Botnari, director (2 noiembrie 2018);
2. reprezentantul Ministerului Afacerilor Interne – Dorin Purice, secretar de stat (2 noiembrie 2018);
3. reprezentantul Serviciului Prevenire și Combatere a Spălării Banilor – Vasile Șarco, director (2 noiembrie 2018);
4. reprezentantul Comisiei Electorale Centrale – Alina Russu, președinte (2 noiembrie 2018);
5. reprezentantul Asociației Promo-LEX – Ion Manole, director executiv (12 noiembrie 2018).

Au refuzat să se prezinte la audieri, în baza prescripțiilor legale:

1. reprezentantul Procuraturii Generale, prin răspunsul nr. 02-1d18-8530;
2. reprezentantul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și

Cauze Speciale; prin răspunsul nr. 3d/18-8937;

Nu s-au prezentat la audieri:

1. reprezentantul Partidului Acțiune și Solidaritate – Maia Sandu, președinte;
2. reprezentantul Partidului Politic Demnitate și Adevăr – Andrei Năstase, președinte;
3. Alexandru Machedon.

1.5. Totalurile activității

Comisia și-a totalizat rezultatele lucrărilor în prezentul raport, care cuprinde informații procesate cu gradul de secretizare stabilit la art. 11 alin. (2) lit. b) și c) din Legea nr.245/2008 cu privire la secretul de stat, primite de Comisie din partea instituțiilor statului menționate.

Raportul a fost întocmit în baza materialelor acumulate în cadrul activității Comisiei, fiind dezbătut și aprobat de către membrii Comisiei, și, în ultimă instanță, a fost propus pentru prezentare în plenul Parlamentului.

2. CONSTATĂRI

2.1. „Otwarty Dialog”/„Open Dialog Foundation” (în continuare – FOD)

În registrele oficiale din Polonia sînt înregistrate două fundații cu denumiri identice, înregistrate pe aceeași adresă juridică: or. Varșovia, str. Al. Jana Christiana Szucha 11A/21, al căror conducător este Ludmila Kozłowska:

1. Fundația „Otwarty Dialog”, constituită în decembrie 2009. La 12 aprilie 2010 a fost introdusă în registrul de stat al asociațiilor și altor organizații obștești și profesionale, fundațiilor și instituțiilor medicale din Polonia, cu numărul KRS 0000353754. Din anul înregistrării, 2010, Ludmila Kozłowska devine președintele acesteia;
2. Fundația „The Open Dialog Foundation”, introdusă în registrul menționat la 26 august 2014, cu numărul KRS 0000521093.

De asemenea, Ludmila Kozłowska este vicepreședinta organizației „**Silk Road Biuro Analiz i Informacji**”, introdusă în registrul polonez al persoanelor juridice la 3 decembrie 2012, cu numărul KRS 0000416937, și înregistrată pe aceeași adresă juridică a celor două fundații. În calitate de președinte al organizației menționate figurează Bartosz Kramek.

Cu excepția Ludmillei Kozłowska, a persoanelor din Consiliul de administrare și a juristului FOD, nu au fost identificați alți membri ai organizației.

Pentru perioada studiată (din anul 2015 pînă în prezent), pe pagina web a fundației <https://en.odfoundation.eu/search/financial/publications> nu au fost

identificate rapoarte financiare ale FOD, deși, în textul paginii oficiale a organizației se lasă impresia că acestea ar exista și că ar fi fost făcute publice¹.

Scopul declarat al activităților ambelor fundații FOD constituie apărarea drepturilor și libertăților omului, democrația și supremația legii în statele ex-sovietice².

2.2. Ludmila Kozłowska

Ludmila Kozłowska, a.n. 17 martie 1985, regiunea Sevastopol, este cetățeană a Ucrainei, iar, după anexarea Crimeei de către Federația Rusă, în 2014 a obținut cetățenia Federației Ruse. A făcut studiile la Universitatea Tehnică din Sevastopol, Facultatea Finanțe, la School of Arts and Humanities a Universității Wales, la Bangor, SUA, și s-a manifestat ca activist civic din anul 2004.

Este căsătorită cu Bartosz Kramek care, la fel, este membru fondator al FOD și al „Silk Road Biuro Analiz i Informacji”.

2.3. Finanțarea FOD

Conform prevederilor statutare și informațiilor declarate pe pagina web a FOD, organizația este finanțată din donații și granturi de la persoane fizice, companii și instituții din Polonia și de peste hotarele Poloniei.

Aceeași sursă menționează că FOD a obținut suport material și financiar de la următoarele organizații: City of Lublin, Fondul Internațional Vișegrad, Fundația pentru Democrație în Rusia, Fundația Europeană de Șah „Kasparov”, Institutul Goethe, Theatre Institute, Ministerul Culturii al Poloniei, Gazeta Wyborcza și membri ai Parlamentului European.

Finanțarea „The Open Dialog Foundation” și „Silk Road Biuro Analiz i Informacji” a fost subiectul investigațiilor în comun cu autorități competente din Polonia, Estonia și Letonia.

Conform constatărilor autorităților menționate, dar și informațiilor prezentate de Procuratură și Serviciul de Informații și Securitate, sursele de bază ale finanțării FOD, care nu au fost declarate public și transparent, au fost canalizate tranzitoriu prin conturile bancare ale organizației „Silk Road Biuro Analiz i Informacji” și pot fi categorizate după cum urmează:

- a) originare din tranzacții cu Ministerul Apărării al Federației Ruse;
- b) livrarea de echipamente militare în statele implicate în conflicte regionale;
- c) plăți din zone off-shore cu un traseu și o proveniență dubioasă, necunoscută;
- d) din schema de spălare a banilor „Laundromat”-ul rus;
- e) originare din fraudă bancară produsă în Republica Moldova în perioada de pînă în anul 2014.

¹ <https://en.odfoundation.eu/search/financial/publications>; <https://en.odfoundation.eu/p/11,faq1>

² <https://en.odfoundation.eu/>

Totodată, constatăm, din investigația jurnaliștilor RISE Project, că o altă sursă de finanțare provine din „Landromat”-ul azer (de exemplu, prin compania Seabon Ltd ș.a.)³.

2.3.1. Descrierea/originea surselor de finanțare

2.3.1.1. Finanțarea FOD din mijloace bănești originare din tranzacțiile cu Ministerul Apărării al Federației Ruse:

Datele prezentate de către instituțiile competente externe demonstrează că FOD este, de fapt, finanțată, în proporție de 4/5, din afacerile lui **Piotr Kozłowski** (data nașterii 27 iulie 1972, originar din Sevastopol), care, după anexarea Crimeei, s-a stabilit în SUA, și ale partenerilor acestuia, între care:

- **Arkadi Agarkov**, reprezentant al companiei „Stali” din Sankt-Petersburg, Federația Rusă. În anii 2014–2015, acesta a donat FOD suma de 370 mii de zloți polonezi;

- **Andrei Brovchenko**, director al unei întreprinderi din Sankt-Petersburg care livrează producție pentru forțele navale ruse. În anii 2014–2015, acesta a donat FOD suma de 180 mii de zloți polonezi;

- **Maxim Tenishev**, director al unei întreprinderi din domeniul aviației din Simferopol;

- fratele Ludmillei Kozłowska, **Piotr Kozłowski**, a donat fonduri substanțiale prin intermediul companiei „Florida Profit Corporation Big Data Service” INC, fondată la 13 octombrie 2017, pe o proprietate achiziționată la un preț de 400 mii USD, în localitatea Boca-Raton din Florida, împreună cu cetățeanca **Victoria Khukhra**, proprietara întreprinderii Завод судовой светотехники „МАЯК”, SRL „Завод судовой техники” (cofondator), SRL „Севастопольский Маяк” (cofondator), SRL „Производственно-выставочный центр МАЯК” (fondator), SRL „Tinos” (fondator) și a SRL „Plosk” (cofondator) din orașul Simferopol. În conformitate cu raportul prezentat de proiectul „Coloana a V-a a Rusiei în Polonia” în Parlamentul European, ZSS „Mayak” este sub controlul Serviciului Federal de Securitate (FSB) al Federației Ruse, fiind furnizor de utilaje speciale pentru submarinele militare nucleare rusești;

- **Elena Miroshnikova**, sora Ludmillei Kozłowska, data nașterii 3 septembrie 1967, coproprietară a companiilor din or. Sevastopol „Ikaria”, „Kuruta”, „Atoll”, „Ilion”, ЭО „M1”, ЭО „M2”, „Tehnotrom”, „Centrul de cadastru al imobilelor și gestionarea terenurilor”.

Jurnaliștii de la „Radio Polsha”, analizând finanțarea Fundației „Open Dialog”, menționează că, de fapt, entitatea reprezintă un fond de familie, finanțat în proporție de 4/5 de mediul de afaceri de familie al lui **Piotr Kozłowski** din or. Sevastopol, anexat de Federația Rusă, acesta fiind fratele Ludmillei Kozłowska⁴.

³ <https://www.riseproject.ro/articol/masina-azera-de-spalat-bani-filiera-romaneasca/>

⁴ <http://www.radiopolsha.pl/6/136/Artykul/321165>

Analizii proiectului „Coloana a V-a a Rusiei în Polonia” au prezentat un amplu raport, în care demonstrează că fundația condusă de Kozłowska a fost finanțată cu bani din Crimeea, anexată de Rusia. Potrivit autorilor raportului, în perioada de la înființare și pînă la sfîrșitul anului 2016, FOD a adunat din aceste surse aproximativ 1,5 milioane de euro.

La data de 21 decembrie 2017, în presă a apărut un articol în care este analizată finanțarea FOD de către fratele Ludmillei Kozłowska, Piotr Kozłowski, care este totodată și proprietarul uzinei pentru instalații de iluminare a navelor din Sevastopol „Mayak”. Totodată, uzina „Mayak” conlucrează cu întreprinderi industriale militare rusești, care, începînd cu 2014, după anexarea Crimeei, au fost supuse sancțiunilor Uniunii Europene.

2.3.1.2. Livrarea de echipamente militare în statele implicate în conflicte regionale

Fundația „Open Dialog” a avut venituri și din alte surse, inclusiv din vînzarea de echipamente militare și arme. Portalul horde.me scrie că Fundația „Open Dialog” a avut autorizație pentru vînzare de armament⁵.

În 2017, autoritățile poloneze i-au retras Fundației „Open Dialog” autorizația pentru comercializarea armelor. Dar fundația obștească ce se ocupa de „promovarea democrației și apărarea drepturilor omului” avea, din 2014, o astfel de autorizație și, pe ascuns, livra arme din Polonia către Ucraina. Această dezvăluire a fost total neașteptată atît pentru polonezi, cît și pentru ONG-urile care colaborează cu fundația „de caritate”.

2.3.1.3. Finanțarea FOD din contul mijloacelor bănești provenite din contul „Laundromat”-ului rusesc:

În perioada anilor 2013-2018, FOD a fost finanțată cu mijloace financiare în sumă de 2456000 EUR, iar sursa de bază a finanțărilor companiei „The Open Dialog Foundation”, prin intermediul „SILK ROAD BIURO ANALIZ I INFORMACJI” și a conturilor deschise în bănci comerciale din Letonia, Estonia, Cipru și Federația Rusă, constituie transferuri de mijloace financiare de la companiile off-shore STOPPARD CONSULTING LLP, SILENTFEAR LIMITED, KARIASTRA PROJECT LP, STOX TRADE LTD și AUSTIN ORGANIZATION AG, cu conturile deschise în băncile AS PRIVATBANK, RIETUMU BANK (Letonia), DANSKE BANK A/S (Danemarca), ESTONIA BRANCH (Estonia) și OJSC PROMSVYAZBANK CYPRUS BRANCH (Cipru), și anume:

- AUSTIN ORGANIZATION AG (Panama), conturile deschise la AS PRIVATBANK (Letonia), suma de 119 610 USD, în perioada 7 noiembrie 2013 – 13 decembrie 2013, destinația plăți „computere și echipament IT”;

⁵ <http://horde.me/mary4/ablyazova-i-mezhdunarodnuyu-mafiyu-pod-sud.html>

- KARIASTRA PROJECT LP (Marea Britanie), conturile deschise în AS PRIVATBANK (Letonia), suma de 64 785 EUR și 852 828 USD, perioada 24 ianuarie 2014 – 18 februarie 2015, destinația plății „computere și echipament IT”;
- STOPPARD CONSULTING LLP (Marea Britanie), conturile deschise în RIETUMU BANKA (Letonia), suma de 422 000 USD și 26 465 EUR, perioada 24 decembrie 2014 – 31 martie 2016, destinația plății „servicii de consultanță”;
- SILENTFEAR LIMITED (Insulele Virgine Britanice), conturile deschise în OJSC PROMSVYAZBANK OAO (Cipru), suma de 20 831 USD, la data de 19 aprilie 2013, destinația plății nespecificată;
- STOX TRADE LTD (Marea Britanie), conturile deschise în DANSKE BANK AS ESTONIA BRANCH, suma de 21 969 USD, la data de 15 iulie 2013, destinația plății nespecificată;
- Persoana fizică *KHRAPUNOVA Leila*, domiciliată în Elveția, Chemin du Petit-Saconnex, 28B, suma de 20 000 EUR, la data de 7 septembrie 2016, destinația plății nespecificată. Este de menționat că Khrapunova Leila este soția fostului primar al or. Alma-Aty din Kazahstan, învinuit de către organele de drept din Kazahstan pentru fraude în valoare de 300 mln USD și afiliat (rudă) lui Mukhtar Ablyazov, d.n. 16.05.1963.

În perioada 1 mai 2012 – 30 decembrie 2013, din mijloacele financiare încasate forțat de către executorul judecătoresc Mocan Svetlana din sistemul bancar rusesc, companiile off-shore PR-VERT SYSTEM LIMITED și SEABON LIMITED (gestionate de Veaceslav Platon), prin conturile deschise la TRASTA KOMERCBANKA și BC MOLDINCONBANK SA a beneficiat de 357 124 000 USD și 1 325 698 245 RUB, care ulterior au fost transferate către mai multe companii specializate în activități de spălare de bani prin utilizarea sistemului bancar din Letonia, inclusiv WYNFORD SYSTEM LIMITED și DUNFORD UNIVERSAL LLP.

Din mijloacele financiare provenite din „Laundromatul Rusesc”, companiile WYNDFORD SYSTEM LIMITED și DUNFORD UNIVERSAL LLP au transferat cca 4,5 milioane USD către compania AUSTIN ORGANIZATION AG.

Companiile PR VERT SYSTEM LIMITED și DUNFORD UNIVERSAL LLP sînt implicate și în devalizarea sistemului financiar-bancar al Republicii Moldova, prin creditele bancare frauduloase acordate de către Banca de Economii S.A. Astfel, la 30 decembrie 2013, BC MOLDINCONBANK S.A. a acordat un credit bancar în sumă de 35 000 000 MDL societății MOLINT GRUP SRL, cod fiscal 1005600046866.

Ulterior, mijloacele creditare au fost convertite și transferate în suma de 2 684 049 USD în contul companiei nerezidente PR-VERT SYSTEM LIMITED, înregistrată în Marea Britanie, conturile deschise în TRASTA KOMERCBANKA (Letonia), avînd ca destinație „plata pentru materiale de construcție”.

Ulterior, pe contul companiei PR-VERT SYSTEM LIMITED sînt transferate mijloace financiare în sumă totală de 7 520 000 USD de la companiile GRIDEN DEVELOPEMENT LP și DENISON LIMITED, conturile deținute la fel în TRASTA KOMERCBANKA, cu destinația „plată pentru computere”.

Prin urmare, din mijloacele financiare primite în cont în sumă de 10 204 049 USD (inclusiv suma de 2 684 049 USD provenită de la Banca de Economii S.A.) PR-VERT SYSTEM LIMITED le transferă către companiile nerezidente NEVASKA COMERCIAL LLP, LIBERTON ASSCIATED LIMITED și DUNFORD UNIVERSAL LLP.

La 18 iunie 2014, societatea MOLINT GRUP SRL și-a rambursat creditul bancar nr.37/13 din 30 decembrie 2013 eliberat de BC MOLDINCONBANK S.A., după cum urmează:

La 9 iunie 2014, Banca de Economii S.A. a acordat un credit bancar în sumă de 46 887 600 MDL societății CARITAS GROUP SRL, cod fiscal 1012600033082. De menționat că creditul bancar a fost acordat fraudulos, în calitate de gaj figurînd plasamente interbancare de la băncile din Federația Rusă METROBANK și ALFA BANK, care ulterior s-au stabilit a fi fictive. Ulterior, mijloacele creditare au fost convertite și transferate 1 280 000 EUR de către CARITAS GROUP SRL companiei BANNYSTER LLP, conturile deschise la AS PRIVATBANK, avînd ca destinație „plata în avans pentru materiale de construcții”, iar 1180000 EUR au fost transferate companiei WELENTAS LLP, avînd ca destinație „plata în avans pentru îmbrăcăminte”.

Ulterior, din mijloacele bănești primite în cont de la CARITAS GROUP SRL, compania BANNYSTER LLP, transferă suma de 1275000 EUR companiei FIDAN PROPERTIES LLP, conturile deschise la AS PRIVATBANK. La rîndul său, compania FIDAN PROPERTIES LLP transferă suma de 1 223 000 EUR în contul companiei KALTEN HOUSE LP, înregistrată în Marea Britanie, conturile deschise la AS PRIVATBANK.

Totodată, WELENTAS LLP, din mijloace bănești primite în cont de la CARITAS GROUP SRL, la 9 iunie 2014 transferă suma de 636 700 EUR companiei KALTEN HOUSE LLP.

În acest context, în aceeași zi, din mijloace bănești primite în cont de la FIDAN PROPERTIES LLP și WELENTAS LLP, compania KALTEN HOUSE LP transferă soldul în sumă de 1859383 EUR societății MOLINT GRUP SRL, conturile deschise la BC UNIBANK S.A., cu destinația „plată pentru mărfuri duty-free”.

În continuare, MOLINT GRUP SRL, convertește mijloacele valutare și transferă soldul în sumă de 35123750 MDL din BC UNIBANK SA în contul din BC MOLDINCONBANK S.A.

Prin urmare, la 9 iunie 2014, societatea MOLINT GRUP SRL utilizează suma de 35 000 000 MDL la rambursarea creditului nr.37/13 din 30 decembrie 2013 acordat de către BC MOLDINCONBANK S.A. (*a se vedea Anexa*)

2.3.1.4. Finanțarea din mijloace bănești fraudate din sistemul bancar al Republicii Moldova:

Organizația „Silk Road Biuro Analiz i Informacji” este beneficiarul unor multiple transferuri suspecte, cu proveniență de la companii care figurează printre principalii beneficiari ai mijloacelor financiare delapidate din instituțiile financiare din Republica Moldova, menționate în Raportul KROLL, și anume: Winston Associates Ltd, Carberry Investment Ltd, Harwood United LLP, Harrogate Consulting LP, Rosslyn Trade LP.

Astfel, în perioada 2014-2017, cet. *B. Kramek*, soțul Ludmillei Kozłowska, a primit prin „Silk Road Biuro Analiz i Informacji” transferuri de 1.2 mln USD și 60 mii EUR de la compania off-shore înregistrată în Scoția, Stoppard Consulting LLP și Kariastra Project LP.

Compania Stoppard Consulting LLP (radiată în 2017) este afiliată cu 4 companii parte ale grupului Veaceslav Platon, din care mai fac parte și Harwood United LLP, Harrogate Consulting LP, Rosslyn Trade LP: Winston Associates Ltd (Seychelles), Carberry Investment Ltd (Seychelles), Erin Group Corp. (Belize), Maytree Overseas S.A. (Panama), figurant în „Panama Papers”.

Companiile Winston Associates Ltd și Carberry Investment Ltd fac parte din lista companiilor implicate în delapidările bancare din Republica Moldova din 2014.

O parte din bani sustrași au fost utilizați de către FOD pentru organizarea diferitor evenimente politice, de lobby, inclusiv pentru finanțarea Partidului Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” și Partidului Politic „Acțiune și Solidaritate”.

La moment, în procesul investigațiilor desfășurate de către serviciile Republicii Moldova realizată împreună cu partenerii externi, s-a constatat transferul direct spre Republica Moldova, la data de 11 mai 2017, a sumei de 2000,00 USD de la „Silk Road Biuro Analiz i Informacji” către o companie din Republica Moldova administrată de persoane afiliate Partidului Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”.

2.3.1.5. Alte finanțări cu caracter dubios:

O altă companie care a finanțat SILK ROAD BIURO ANALIZ I INFORMACJI SP z.o.o, este compania KARIASTRA PROJECT LP, care a fost subiect al investigațiilor derulate de către serviciile similare din Germania.

2.3.2. Relațiile dintre FOD, Veaceslav Platon și alți cetățeni ai Federației Ruse.

S-a stabilit că beneficiari efectivi a companiilor implicate în transferurile efectuate către SILK ROAD BIURO ANALIZ INFORMACJI z.o.o, implicate în „Laundromat”-ul rusesc, fraudă bancară comisă în pînă în anul 2014, figurează cetățeni a Federației Ruse și Ucrainei, și anume:

- AUSTIN ORGANIZATION AG – beneficiar Malikov Maxim, a.n. 05.02..1978, cetățean al Federației Ruse, pașaport nr.4502025882 din 26.03.2002;
- DUNFORD UNIVERSAL LLP – beneficiar Chaly Alexandr, cetățean al Federației Ruse, pașaport nr.5706988179;
- WYDNFORD SYSTEM LIMITED – beneficiar Mishin Andrei, a.n. 13.09.1979, cetățean al Federației Ruse, pașaport nr.1709986887;
- PR-VERT SYSTEM LIMITED – Mykhaylyk Taras, a.n. 26.11.1981, cetățean al Ucrainei (afiliat grupului Platon);
- SEABON LIMITED – Romaniuk Oleksii, a.n. 30.05.1987, cetățean al Ucrainei (afiliat grupului Platon).

- La gestionarea de la distanță a conturilor bancare ale companiilor DUNFORD UNIVERSAL LLP și WYDNFORD SYSTEM LIMITED au fost folosite adresele IP 176.104.233.21, 195.39.210.28 și 83.187.155.16, atribuite operatorilor de servicii interne din Ucraina, regiunea Donețk și Letonia, existînd suspiciuni că aceste adrese IP au fost obținute prin server proxy;

- STOPPARD CONSULTING LLP, obține venituri inclusiv care provin de la companiile CONTINENT LLC, înregistrată în Federația Rusă, regiunea Crimeea, conturile deschise în banca rusească FINANCIAL STANDARD CB OOO și TD CONTINENT LLC, înregistrată în Federația Rusă, or. Moscova, conturile deschise la SBERBANK OAO. Beneficiar al companiei CONTINENT LLC, precum și al companiei STOPPARD CONSULTING LLP. este cetățeanul Federației Ruse (anterior și al Ucrainei) *Igor Prevysokov*, a.n. 28.02.1967, acesta fiind și fondatorul companiilor: OOO „ПРЕДПРИЯТИЕ МОРСКОЙ ЗАЛИВ” – în proporție de 20%; OOO „ГУДВИН” – în proporție de 99%; OOO „ПРЕВЫСОКОВ ИГОРЬ МИХАЙЛОВИЧ” – în proporție de 100%.

- KARIASTRA PROJECT LP prezintă suspiciuni rezonabile de implicare în activități de spălare de bani. Astfel, în perioada 01.06.2013 – 01.05.2015, prin contul din AS PRIVATBANK (Letonia) al KARIASTRA PROJECT LP au fost înregistrate operațiuni bancare în sumă totală de 5 228 024 EUR și 27 764 388 USD cu diferite companii înregistrate în zone off-shore, având la bază contracte de vânzare-cumpărare a mărfurilor și utilajelor cu caracter fictiv. Mijloacele bănești în sumă de 64 785 EUR și 852 828 USD, transferate în perioada 24.01.2014-18.02.2015 către SILK ROAD BIURO ANALIZ INFORMACJI SP z.o.o., provin de la companiile WESTEND TECHNICS AG, conturile deschise în AS PRIVATBANK (Letonia), KWENTEN CONSTRUCTION LLP, conturile deschise în DANSKE BANK AS ESTONIA, JOHANSEN GROUP INC, conturile deschise în banca din Federația Rusă ONLINE BANK, TRYSS GROUP SA, conturile deschise la OJSC PROMSVYAZBANK OAO

(Cipru). Gestionar al conturilor și beneficiar efectiv a companiei KARIASTRA PROJECT LP este cetățeanul Federației Ruse *Romanova Anastasiya*, a.n. 04.08.1984, pașaport nr.4510860335;

- STOX TRADING LTD, care a efectuat transferuri în contul SILK ROAD BIURO ANALIZ INFORMACJI SP z.o.o., în perioada 01.12.2012 – 01.03.2013, prin intermediul conturilor deținute în DANSKE BANK AS ESTONIA BRANCH a transferat mijloace financiare în sumă totală de 62 000 EUR către cetățeanul Republicii Moldova *Oleg Mihaniuc*, d.n. 05.04.1968, IDNP 0961501894586, conturile deținute în banca letonă BALTIKUMS BANK AS, cu destinația „plată pentru piese auto”.

Circumstanțele enunțate mai sus urmează a fi examinate sub aspectul dobândirii, folosirii, convertirii, transferului bunurilor, despre care se știe că, constituie venituri ilicite, în scopul deghizării originii ilicite a acestor bunuri, prin prisma acțiunilor de spionaj, diversiune, precum și finanțării ilegale a partidelor politice sau a campaniilor electorale.

Legăturile FOD cu *Veaceslav Platon* și servirea de către FOD a intereselor ultimului, sînt probate și prin implicarea FOD în treburi uzuale, familiale a familiei lui Veaceslav Platon.

Pe 13 noiembrie 2016, la cîteva luni de la arestarea lui V. Platon la Kiev și extrădarea lui la Chișinău, coordonatorul Fundației, Ludmillei Kozłowska „Open Dialog” responsabil de logistică, Rafal Matouszek expediază de pe e-mailul său rafal.matouszek@odfoundation.eu, pe adresă de e-mail, sarmana.moldova17@outlook.com tichetul de îmbarcare pentru rutele avia din data de 14 noiembrie 2016, Otopeni, București-Frankfurt, Frankfurt-Varșovia pe numele Svetlanei Platon.

La 19 noiembrie 2016, de pe același e-mail al coordonatorului logistic al Ludmillei Kozłowska, pe e-mailul, sarmana.moldova17@outlook.com sunt expediate două bilete de avion pe numele lui Egor Platon și Artiom Platon, pentru cursa companiei „Belavia” Odessa-Minsk, Minsk-Sankt-Petersburg.

2.4. Activitățile FOD și ale Ludmillei Kozłowska

Scopul declarat al activităților ambelor fundații FOD este apărarea drepturilor și libertăților omului, democrația și supremația legii în statele ex-sovietice.

Avînd la bază această declarație și aliniindu-se la cîteva acțiuni de răsunet privind protejarea drepturilor omului și a democrației, FOD, Ludmila Kozłowska au obținut permis permanent de acces în sediul Parlamentului European⁶ și al Comisiei Europene.

⁶ <http://ec.europa.eu/search/?page=1>

Accreditarea FOD și a Ludmillei Kozłowska în Parlamentul European a trezit semne de întrebare în rândul membrilor Parlamentului European, iar în privința acreditării acestora au existat și interpelări oficiale din partea eurodeputatului Kosma Zlotowski⁷, care, la 28 martie 2018, declara: „În aceste condiții apare întrebarea cât de corect este să apreciezi o persoană drept „persoană de încredere” în condițiile în care a obținut pașaportul Federației Ruse în 2014, după anexarea Crimeei, iar fundația și sponsorii săi sînt suspectați de legături cu Federația Rusă.”

Pe lângă activitățile declarate de către FOD, se distinge o activitate mai intensă în scopul reprezentării în diverse foruri internaționale a intereselor unor persoane din state postsovietice, asupra cărora au fost formulate acuzații de ordin penal în diverse curți și instanțe.

Tacticile aplicate de Kozłowska și ONG-ul său sînt asimilate strategiilor de „lobby”, dar cu depășirea limitelor acestora, avînd un caracter mai degrabă de atac și acțiune direcționată contra unor state aparte, unor autorități ale acestor state, pentru a face o presiune politică, dar și mediatică din exterior, în interesul persoanelor aflate în zona de interes a FOD.

În cadrul activităților de lobby, FOD folosește următoarele instrumente:

- a) de creare a unei percepții asupra unor fapte sau împrejurări într-o lumină care îi avantajează pe „clienții” deserviți de către aceasta, indiferent de profil și caz;
- b) influențează și promovează atribuirea unui șir de etichete la adresa unor state, autorități sau persoane aparte;
- c) exercită presiuni în spațiul public asupra unor anumite instituții internaționale și naționale din diverse jurisdicții pentru a influența anumite decizii și acțiuni procesual-penale și,
- d) în acest sens, cooperează diverși activiști civici și politicieni pentru a legitima activitățile desfășurate.

Multiple cazuri administrate de FOD vizează afaceriști cu averi impunătoare și background dubios, originari din fosta URSS (CSI).

În acest sens, brussels-express.eu scrie următoarele: „În numele „drepturilor omului”, Fundația „Open Dialog” reprezintă un număr de fugari extrem de bogați, cei mai mulți căutați în țările lor pentru spălare de bani, prezentîndu-i ca persecutați de „opozitia politică”⁸. Iar europarlamentarul Andi Cristea susține că e nevoie de o investigație legată de Fundația „Open Dialog”. „Avînd în vedere eforturile fundației de a apăra unul sau mai multe personaje controversate, cred că sînt necesare resurse semnificative pentru acest lucru și, de asemenea, poate ar fi necesară o investigație la Bruxelles privind transparența finanțărilor fundației, precum și înregistrarea corectă

⁷ http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-8-2018-001890_EN.html?redirect

⁸ <https://brussels-express.eu/a-controversial-brussels-registered-human-rights-ngo-is-under-scrutiny/>

a activităților de lobby în registrul public, potrivit legislației europene pe care o avem”, a declarat Andi Cristea⁹.

În presa internațională au apărut, în repetate rânduri, informații care confirmă că FOD, în frunte cu Ludmila Kozłowska, a făcut lobby în Parlamentul European, la Consiliul European, la OSCE și alte organizații europene ca să-și scoată basma curată clienții importanți – oligarhi condamnați în țările lor de origine pentru crime grave de drept comun. Presa a scris că FOD folosește, în acest proces, fenomenul „fake news”, ca să-și prezinte clienții cu probleme de ordin procesual-penal drept victime ale persecuțiilor politice.

2.5. Controversele care vizează FOD și persoana Ludmillei Kozłowska

2.5.1. Chemări la răsturnarea guvernării legitime din Polonia

FOD și, în mod special, *Bartosz Kramek*, soțul activistei Ludmila Kozłowska, au întreprins mai multe acțiuni îndreptate împotriva autorităților poloneze, principalul aliat al Ucrainei și totodată dușman al Rusiei în UE. Acesta a lansat anul trecut un instructaj pe internet, intitulat „Niech państwo stanie: wyłączmy rząd!” („Să se oprească Statul: stingem guvernul!”).

Cetățeanul *Kramek* programa o cădere de guvern și o destabilizare socială la Varșovia, paralizarea funcționării statului, greve generale, „aplicarea directă de către judecători a Constituției”, adică ignorarea legilor, neîndeplinirea obligațiilor de serviciu, neplata impozitelor, nesupunerea față de autoritățile locale care sînt controlate de partidele de guvernămînt din Polonia, pe motiv că acestea ar fi furat alegerile din 2014, manifestații de stradă și presiuni externe, scrisori, sancțiuni, presiuni psihologice personale asupra liderilor PiS, de exemplu manifestații de protest în fața casei președintelui Kaczyński.

FOD și Ludmila Kozłowska, precum și o altă organizație (*Zmiana*), condusă de Mateusz Piskorski, urmăreau același scop de promovare a intereselor politice ale forțelor proruse, fiind coordonate dintr-un centru comun și încercînd să creeze o opinie publică precum că ar fi în conflict. Un conflict a apărut ulterior între acești actori, dar sursa acestuia au constituit-o fondurile la care aveau acces comun¹⁰.

Caracterul inițiativei FOD a fost total diferit de activitatea de pînă la acea vreme a organizației. Serviciile speciale poloneze dețin probe că acțiunile respective au fost dirijate de către structuri speciale din Federația Rusă.

2.5.2. Expulzarea Ludmillei Kozłowska din spațiul Schengen

În anul 2017, FOD a intrat în vizorul serviciilor speciale ale Poloniei.

⁹ https://zugo.md/article/scandalul-open-dialog-continua--un-europarlamentar-solicita-o-investigatie-privind-finantarea-fundatiei_29255.htm

¹⁰ <http://euromaidanpress.com/2016/01/27/ukrainians-in-warsaw-may-to-jail-for-3-years-for-disrespecting-putin/>

Mariusz Kamiński, ministrul pentru coordonarea serviciilor speciale de la Varșovia, a cerut lansarea unei anchete privind modul în care a fost înregistrată FOD și rapoarte amănunțite privind activitatea și finanțarea suspectă a fundației¹¹, inclusiv de proveniență din Federația Rusă.

Ancheta a culminat recent cu formularea de către autoritățile poloneze, aflate în război hibrid cu Federația Rusă, a solicitării de expulzare a Ludmillei Kozłowska din spațiul UE.

În presa internațională au fost publicate mai multe investigații legate de Ludmila Kozłowska și fundația pe care o reprezintă. Concluzia generală a investigațiilor publicate este că președintele FOD, Ludmila Kozłowska, face parte din categoria agenților latenți ai serviciilor speciale ale Federației Ruse, agenți care sînt infiltrați în diverse activități subversive la necesitate, uneori și peste perioade considerabile de timp.

„Chiar din startul activității sale, Ludmila Kozłowska a fost plasată în mașinăria bine pusă la punct de recrutare a serviciilor speciale ale Kremlinului – prin șantaj, materiale compromițătoare și presiuni asupra afacerilor oamenilor apropiați, în special ale fratelui său, omului de afaceri Piotr Kozłowski”¹², este concluzia unei investigații jurnalistice, publicată în Ucraina, țara de origine și cea de reședință actuală a Ludmillei Kozłowska.

Avizul negativ al Agenției de Securitate Internă a Poloniei la solicitarea Ludmillei Kozłowska pentru obținerea permisului de ședere pe termen lung pe teritoriul Uniunii Europene este bazat pe informațiile probatorii puse la dispoziție de către Departamentul de Contraspionaj al Agenției de Securitate Internă a Poloniei.

Printre probele respective figurează și informațiile privind sursele suspecte de finanțare a organizației „The Open Dialog Foundation”¹³, inclusiv privind finanțările semnificative parvenite din partea lui *Mukhtar Ablyazov*, cetățean al Republicii Kazahstan, oligarh condamnat penal pentru multiple fraude financiare în mai multe țări, acuzat de falsificarea identității și de furtul a 5 miliarde de dolari din banca „BTA Bank”, pe care a condus-o.

La 20 august 2018, în presa internațională a fost publicat un articol despre „activista ucraineană Ludmila Kozłowska”, care a primit interdicția de a intra în spațiul Schengen în urma unei solicitări poloneze¹⁴. În materialul făcut public de portalul

¹¹ <https://wpolityce.pl/polityka/351022-kto-finansowal-fundacje-otwarty-dialog-internauci-przeswietlaja-sprawozdania-i-darczyncow>

¹² <https://www.antikor.com.ua/articles/198549-spjashchie-agenty-kremlja-v-ukraine>

¹³ <https://www.7iasi.ro/spionajul-rusesc-are-cumetre-celebri-si-la-iasi/>

¹⁴ https://wiadomosci.onet.pl/tylko-w-onecie/ludmila-kozłowska-wydalona-zpolski/vc0w3vw?utm_source=wiadomosci_viasg&utm_medium=nitro&utm_campaign=allonet_nitro_new&srcc=ucs&utm_v=2

brussels-express.eu se menționează următoarele: „Luni, 13 august, Ludmila Kozłowska a fost reținută seara târziu pe aeroportul Bruxelles în urma verificării pașaportului. Acest fapt a fost realizat în baza interdicției de intrare, introdusă de către Polonia în Sistemul de Informație Schengen. În conformitate cu art. 6 din Codul de frontieră Schengen, toate celelalte țări Schengen trebuie să o considere ca străin inadmisibil și să refuze intrarea ei pe teritoriul Schengen. [...] În dimineața următoare, Kozłowska a fost deportată la Kiev.” În același articol se specifică: „Ea (Ludmila Kozłowska) a fost identificată ca fiind un pericol pentru securitatea națională poloneză, fapt negat de ea. [...] Sursele de finanțare a Fundației „Open Dialog” au fost întotdeauna un subiect de îngrijorare pentru autoritățile din Polonia. S-a constatat că fundația a primit donații de la Igoria Trade, o companie aflată în spatele unui site de internet bazat pe schimb valutar, și de la Banerco Ltd. din Cipru, un jucător semnificativ în lumea cazinourilor online și a caselor de pariuri.”¹⁵

În consecință, după expulzarea președintelui FOD, Ludmila Kozłowska, din Uniunea Europeană în baza alertei serviciilor speciale poloneze, la 21 septembrie 2018, în cadrul conferinței de la Varșovia, OSCE a făcut un apel la comunitatea internațională ca să fie acordată o atenție sporită riscurilor legate de activitatea FOD. În cadrul evenimentului menționat, a fost aprobată unanim o declarație, în care se menționează că organizațiile precum FOD folosesc bani murdari de la sponsori, distorsionează informația despre situația privind drepturile omului și încearcă să promoveze opiniile acestora (sponsorilor) în țări cu societate civilă dezvoltată.

Delegații conferinței au îndemnat conducerea OSCE să acorde atenție activității Fundației „Open Dialog”, care are o reputație ambiguă în țările Uniunii Europene¹⁶.

Într-un interviu, *Ludmila Kozłowska* neagă acuzațiile că ar fi agent al serviciilor speciale ale Rusiei. Aceasta a mai spus că organizația sa „*Open Dialog Foundation*” se concentrează pe promovarea democrației în Ucraina, Kazahstan și Moldova¹⁷.

Din informațiile studiate, Comisia constată că președintele FOD, Ludmila Kozłowska, după expulzarea din UE, a început un *turneu de victimizare*, prin anumite țări ale Uniunii Europene, în care încearcă să convingă autoritățile acestora, prin măsuri de lobby de genul celor aplicate în cazul clienților săi, să pună presiune pe Polonia ca să-i anuleze interdicția de intrare în Uniunea Europeană.

Germania, Belgia, Franța și Marea Britanie i-au oferit dreptul la vize de intrare de scurtă durată, iar aceste decizii au fost însoțite de reacții dure din partea Varșoviei.

¹⁵ <https://brussels-express.eu/the-curious-case-of-the-brussels-lobbyists-the-expulsion-of-lyudmyla-kozłowska-from-the-schengen-zone/>

¹⁶ <https://eutoday.net/news/politics//2018/osce-leadership-urged-to-pay-attention-to-the-activities-of-controversial-ngo-open-dialog-foundation>

¹⁷ <https://europalibera.org/a/29443805.html>

Ludmila Kozłowska încearcă să manipuleze opinia publică, speculând că vizitele sale scurte în UE, acoperite de vizele acordate de statele menționate, ar demonstra faptul că ea nu ar fi fost supusă niciunei măsuri de expulzare din partea Uniunii Europene.

2.5.3. Urmărirea penală a Ludmillei Kozłowska de către Serviciul de Securitate al Ucrainei

Recent, și Serviciul de Securitate al Ucrainei (SBU) a pornit o anchetă împotriva *Ludmillei Kozłowska* pe motiv de violare a unității statale ucrainene și trădare de patrie¹⁸.

SBU o anchetează pe Kozłowska pentru acțiuni „destinate să schimbe teritoriul sau hotarul de stat al Ucrainei, încălcând procedura stabilită de Constituția Ucrainei, precum și pentru apeluri publice sau distribuirea materialelor care îndeamnă la astfel de acțiuni”.

Kozłowska este suspectată de autoritățile ucrainene și de înșelăciune în proporții mari.¹⁹.

2.5.4. Ludmila Kozłowska și Mukhtar Ablyazov

Potrivit informațiilor studiate de Comisie, o sursă importantă de finanțare a FOD este controversatul oligarh kazah *Mukhtar Ablyazov*, unul dintre principalii clienți ai serviciilor de lobby prestate de FOD și Kozłowska.

Mukhtar Ablyazov este acuzat de furtul a 5 miliarde de dolari din Ucraina și Kazahstan. În acest sens, există mai multe decizii ale instanțelor judecătorești din diferite state, inclusiv din Marea Britanie.

De asemenea, pornind de la o investigație realizată de „Financial Times”²⁰, portalul timpul.md a publicat o analiză amplă privind fenomenul lui Mukhtar Ablyazov²¹.

Astfel, în acest material și în alte publicații se stabilește că problemele lui Mukhtar Ablyazov cu justiția din Ucraina, Kazahstan, Marea Britanie și, ulterior, Rusia au coincis cu crearea Fundației „Open Dialog”. Fundația a fost creată în Polonia de ucraineanca Ludmila Kozłowska, care l-a cunoscut pe Mukhtar Ablyazov la Kiev, încă din studenție, în timpul revoluției „oranj” din 2004. Justificarea oligarhului de finanțare a fundației cu milioane de dolari anual este activitatea de „lobby și avocatură” pentru

¹⁸ <http://www.thenews.pl/1/10/Artykul/378997,Kremlin-%E2%80%98sleeper-agents%E2%80%99-in-Poland-and-Ukraine-report>

¹⁹ [https://deschide.md/ro/stiri/social/37853/\(DOC\)-SBU-Kozłowska-%C8%99efa-Open-Dialog-este-urm%C4%83rit%C4%83-penal-%C3%AEn-Ucraina.htm](https://deschide.md/ro/stiri/social/37853/(DOC)-SBU-Kozłowska-%C8%99efa-Open-Dialog-este-urm%C4%83rit%C4%83-penal-%C3%AEn-Ucraina.htm)

²⁰ <https://www.ft.com/content/1411b1a0-a310-11e7-9e4f-7f5e6a7c98a2>

²¹ <https://www.timpul.md/articol/investigaie--fenomenul-ablyazov-calul-troian-pentru-europa--razboaiele-politice-din-est-exportate-in-instantele-parlamentele-si-mass-media-occidentale-120941.html>

el în spațiul media, societatea civilă, dar și în culoarele instituțiilor politice de la Bruxelles și alte capitale europene.

De asemenea, în cadrul aceleiași investigații jurnalistice se indică faptul că FOD s-a poziționat din start în calitate de avocat al oligarhului și nu a făcut economie de timp, bani și efort pentru lobarea, în spațiul public, dar și în fața instituțiilor europene, a legendei conform căreia Ablyazov nu este un infractor de drept comun, escroc și hoț de miliarde, ci un disident, persecutat de către conducerea Ucrainei, a Kazahstanului și a Rusiei, care au emis în privința lui mandate internaționale de arest. Ceea ce a trădat din start nu doar finanțarea, dar și subordonarea Fundației „Open Dialog” față de Ablyazov, oligarhul kazah care a fost condamnat de justiția britanică, a fost preocuparea fundației, imediat după crearea, de situația din Kazahstan.

FOD s-a arătat foarte preocupată și de Ucraina, o altă țară care a formulat învinuiri penale împotriva oligarhului, dar și prima care a emis un mandat internațional de arest pe numele lui Mukhtar Ablyazov. Doar mai apoi preocuparea față de Ucraina și Kazahstan a fost diluată, pentru crearea unei legende credibile de înrolare în lupta pentru drepturile omului în întreg spațiul CSI, prin focusarea, evident anemică, pe situația privind respectarea drepturilor omului în Rusia.

La 7 iunie 2017 Mukhtar Ablyazov a fost condamnat de o instanță de judecată din Republica Kazahstan pentru un șir de infracțiuni, inclusiv delapidare de fonduri și spălare de bani, și a fost pedepsit cu închisoare pe un termen de 20 de ani, cu aplicarea unei amenzi și confiscarea averii. Această hotărâre de judecată nu este executată, deoarece Mukhtar Ablyazov s-a refugiat în Marea Britanie, care are o procedură de extrădare sofisticată.

În noiembrie 2012, un tribunal din Marea Britanie a dispus definitiv și irevocabil ca Mukhtar Ablyazov să plătească 1,02 miliarde de lire sterline (1,63 miliarde de dolari). Instanța a dispus de asemenea „să fie luate noi încheieri de înghețare a activelor postjudecată împotriva lui Ablyazov într-o sumă nelimitată și noi ordine de înghețare a activelor în raport cu alți inculpați”.²²

În aceeași ordine de idei, Înalta Curte a decis ca Ilyas Khrapunov, ginerele lui Ablyazov, să plătească despăgubiri în valoare de 500 milioane USD (424.110.000 USD + dobânda de 75.851.783,01 USD) pentru conspirația cu Ablyazov de a transfera activele în încălcarea încheierii de înghețare²³. După hotărârile instanțelor britanice, Ablyazov a fugit și din Marea Britanie, ascunzându-se în Franța.

2.6. FOD, Ludmila Kozłowska și activitățile acestora în raport cu Republica Moldova

²² <http://gca.satrapia.com/+bta-bank-court-rules-against-ablyazov-in-2-blm-suit+>

²³ <https://www.hoganlovells.com/~media/hogan-lovells/pdf/2018/approved-judgment-dated-21-june-2018-bta-khrapunov.pdf?la=en> .

Republica Moldova a apărut în atenția fundației condusă de Ludmila Kozłowska la sfârșitul anului 2016, imediat după reținerea la Kiev, de către serviciul de securitate al Ucrainei (SBU), a cetățeanului Republicii Moldova și al Federației Ruse **Veaceslav Platon**, în baza mandatului de arest emis de procurorii moldoveni.

Veaceslav Platon a fost extrădat de către autoritățile ucrainene în Republica Moldova, unde a fost arestat, pus sub învinuire și ulterior condamnat, deja irevocabil, pentru spălări de bani, escrocherii financiare și furt din sistemul financiar-bancar al țării.

Exact pe precedentul aplicat în cazul *Ablyazov*, ca să discrediteze autoritățile din Republica Moldova, să îl victimizeze pe clientul său și să creeze imaginea de stat în care se încalcă flagrant drepturile omului, fundația a purces imediat la conlucrarea cu avocații lui Veaceslav Platon și a încercat să prezinte cercetarea penală a avocatului *Ana Ursachi*, învinuită de infracțiuni de drept comun, drept persecutare politică²⁴.

Investigațiile desfășurate de către instituțiile competente ale Republicii Moldova, în parteneriat cu serviciile omoloage din statele partenere, referitor la activitatea FOD confirmă acuzațiile formulate în spațiul public în privința Ludmillei Kozłowska și a ONG-ului său de înrolare în acțiuni diversioniste îndreptate împotriva instituțiilor Republicii Moldova, finanțate și orchestrate de servicii speciale ostile statului.

Descrierea cronologică a activităților FOD și ale Ludmillei Kozłowska în raport cu Republica Moldova:

2.6.1. Anul 2016

Republica Moldova a apărut în atenția fundației conduse de Ludmila Kozłowska la sfârșitul anului 2016, imediat după reținerea la Kiev, de către serviciul de securitate al Ucrainei (SBU), a cetățeanului Republicii Moldova și al Federației Ruse Veaceslav Platon, în baza mandatului de arest emis de procurorii moldoveni. Platon a fost extrădat de către autoritățile ucrainene în Republica Moldova, unde a fost arestat, pus sub învinuire și ulterior condamnat, deja irevocabil, pentru spălări de bani, escrocherii financiare și furt din sistemul financiar-bancar al țării.

Prima analiză a FOD care vizează Republica Moldova a fost efectuată la 29.11.2016 în Raportul „*Human Freedom Index 2016: level of freedom decreased in Eastern Europe. Ukraine drops in the ranking by record 27 positions*”²⁵.

Raportul a fost publicat pe pagina <https://en.odfoundation.eu/a/7992,moldova-prosecution-of-counsel-ana-ursachi> la 06.12.2016.

²⁴ <https://en.odfoundation.eu/a/7992,moldova-prosecution-of-counsel-ana-ursachi>

²⁵ <https://en.odfoundation.eu/a/8723,human-freedom-index-2016-level-of-freedom-decreased-in-eastern-europe-ukraine-drops-in-the-ranking-by-record-27-positions>

La data de 12.12.2016 (la doar 6 zile după publicarea raportului menționat mai sus), FOD l-a adus în prim planul activităților FOD pe Veaceslav Platon, în încercarea de a-l victimiza și a obține suportul comunității internaționale sub pretextul „persecutării” oponentului politic al guvernării, care s-ar fi aflat refugiat în Ucraina.

Raportul pregătit în acest sens de FOD s-a axat pe pretinsa încălcare a drepturilor omului în procesul de extrădare a lui Veaceslav Platon din Ucraina către Republica Moldova și pe pretinse încălcări de procedură în timpul reținerii lui la Kiev.²⁶

La data de 15.12.2016 a fost emisă o adresare a „Open Dialog Foundation and Destination Justice”, prin care s-a dorit să se sporească atenția asupra practicilor de persecuție a avocaților independenți din Republica Moldova.

Comunicatul a fost adresat comisarilor Federica Mogherini și Johannes Hahn, Președintelui Comisiei Europene Jean-Claude Juncker, eurodeputatului Martin Schulz, Președintelui APCR Pedro Agramunt, Președintelui AP a OSCE Christine Muttonen și Înalțului Comisar al ONU pentru Drepturile Omului Ra’ad Zeid Al-Hussein, prin el încercându-se justificarea și victimizarea persoanelor investigate de organele de drept ale Republicii Moldova, și anume Veaceslav Platon, Ana Ursachi și Eduard Rudenco (ultimii doi fiind afiliați ai cetățeanului Veaceslav Platon).

2.6.2. Anul 2017

La data de 24.01.2017 FOD anunță că, datorită accesului pe care îl are în mai multe instituții europene, în perioada decembrie 2016 – ianuarie 2017, împreună cu Ana Ursachi, Eduard Rudenco, Alexandru Machedon, Natalia Morari și Alexei Tulbure, au avut întâlniri cu mai mulți oficiali înalți ai Parlamentului European și a Consiliului Europei (inclusiv cu Brock, Sorin Preda), cărora le-au comunicat că persoanele menționate sînt intimidat de către mai multe resurse mediatice și îl prezintă pe Veaceslav Platon ca o persoană persecutată politic²⁷.

La fel, anunță că, datorită acestor vizite, au reușit să obțină, din partea înalților oficiali cu care au avut loc întâlniri, condamnarea situației politice din Republica Moldova, a pretinselor abuzuri ale procuraturii și ale instanțelor de judecată împotriva apărătorilor drepturilor omului, activiștilor civici, a proceselor motivate politic, cum ar fi cazul Domicăi Manole.

La data de 25.01.2017, FOD anunță că a reușit să colecteze 23 de semnături ale membrilor APCE „Moldova: opresiune asupra societății civile și martori-cheie”²⁸, prin care încearcă să impună ideea de persecutare politică a lui Veaceslav Platon, care ar fi

²⁶ <https://en.odfoundation.eu/a/7978,ukraine-assists-post-soviet-states-with-the-persecution-of-political-opponents-and-refugees>

²⁷ <https://en.odfoundation.eu/a/8043,the-odf-s-support-of-the-civil-society-in-moldova-high-level-meetings-at-pace-ep>

²⁸ <https://en.odfoundation.eu/a/8102,written-declaration-moldova-political-oppression-against-civil-society-and-key-witnesses-signed-by-23-members-of-pace>

martor-cheie în dosarul fraudei bancare și să transfere responsabilitatea către alte persoane. În această adresare se impune ideea unor represii asupra presei independente.

La data de 02.05.2017, FOD a publicat un nou raport, „The Captured State: Persecution of Oppositionists, Media Representatives And Human Rights Defenders in Moldova”²⁹, în care se invocă persecutarea reprezentanților instituțiilor mediatice. Spre deosebire de raportul publicat la 29.11.2016, raportul respectiv este extrem de critic și are drept protagoniști principali persoane doar din rîndul Partidului Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”, liderul acestuia Andrei Năstase, și politicianul extremist Grigore Petrenco.

La data de 04.05.2017, FOD anunță că a reușit să obțină suportul eurodeputaților Anna Fotyga (ECR, Polonia), Ramona Nicole Mănescu (EPP, România), Renate Weber (ALDE, România) și Rebecca Harms (Greens/EFA, Germania) și organizează conferința „Moldova la intersecție de drumuri”, la care urmează să fie discutată situația politică și respectarea drepturilor omului în Republica Moldova cu participarea liderilor de partide Maia Sandu (PAS), Andrei Năstase (PPDA), avocatul lui Veaceslav Platon, Ana Ursachi, jurnalista Natalia Morari, directorul „StarNet” Alexandru Machedon³⁰. Evenimentul a fost finanțat de FOD.

Președintele Partidului Acțiune și Solidaritate, Maia Sandu confirmă, prin răspunsul nr. 01-12/36 din 26 octombrie 2018, că a participat la conferința respectivă.

La data de 17.05.2017, FOD anunță că la 16 mai 2017 în Parlamentul European au avut loc mai multe discuții în privința modificării sistemului electoral, luptei cu corupția, lipsei de reforme în Republica Moldova și asistenței macrofinanciare a Uniunii Europene³¹ (discutîndu-se solicitarea suspendării acesteia). În comunicatul FOD se declară că dezbaterile se datorează inclusiv eforturilor FOD și evenimentului din 04.05.2017.

La data de 22.05.2017, FOD a publicat raportul „*The Captured State: Politically Motivated Prosecution in Moldova and Usurpation of Power by Vladimir Plahotniuc*”³². Raportul se axează pe victimizarea aceluiași persoane și atribuie un șir de etichete Republicii Moldova, autorităților publice ale acestora, dar și mai multor persoane fizice.

La data de 27.06.2017, în cadrul sesiunii plenare a APCE, FOD a organizat un eveniment cu tema „Persecuțiile politice în Ucraina și Moldova: cum corupția politică subminează eforturile de reformă”. În cadrul evenimentului, la care au participat și Ana

²⁹ <https://en.odfoundation.eu/a/8180.the-captured-state-persecution-of-oppositionists-media-representatives-and-human-rights-defenders-in-moldova>

³⁰ <https://en.odfoundation.eu/a/8161.invitation-to-a-conference-moldova-at-the-crossroads>

³¹ <https://en.odfoundation.eu/a/8182.press-release-moldova-at-the-crossroads-say-meps>

³² <https://en.odfoundation.eu/a/8188.the-captured-state-politically-motivated-prosecution-in-moldova-and-usurpation-of-power-by-vladimir-plahotniuc>

Ursachi și Alexei Tulbure, aceștia au încercat să acrediteze ideea influenței ilegite în sistemul judiciar al Republicii Moldova.

La data de 19.10.2017, o delegație FOD a vizitat Parlamentul European și APCE unde au avut mai multe întâlniri cu un șir de înalți oficiali europeni și au încercat să acrediteze ideea existenței acțiunilor pretinse ilegale ale autorităților Republicii Moldova și de represiune politică în privința aceluiași persoane. La eveniment au participat avocații lui *Veaceslav Platon* și *Alexei Tulbure*.

La data de 29.12.2017, FOD comunică pe pagina sa web despre faptul că adresările eurodeputaților Ana Gomes, Tunne Kelam, Jaromir Stetina, Indrek Tarand, Kazimierz Michal Ujazdowski și Julie Ward către autoritățile Republicii Moldova de condamnare a presupuselor persecuții politice ale persoanelor *Ana Ursachi*, *Alexei Alexeev*, *Alexandru Machedon*, *Sergiu Cebotari*, *Domnica Manole* și *Dorin Munteanu* (toate aceste persoane din anturajul lui *Veaceslav Platon*) este un succes care se datorează vizitelor la Parlamentul European în perioada 21–23 noiembrie 2017, 11–12 decembrie 2017 a delegației conduse de *Ludmila Kozłowska*, însoțită de activistul *Ștefan Gligor* și *avocata Ana Ursachi*.

2.6.3. Anul 2018

La data de 30.01.2018, FOD publică pe pagina sa web³³ un comunicat prin care anunță că, drept urmare a misiunii FOD la APCE din luna ianuarie 2018, membrii APCE lansează o rezoluție privind conservarea drepturilor civile în Polonia, Moldova și Ucraina. FOD anunță că această rezoluție este rezultatul activităților FOD la APCE realizate în ianuarie 2018.

La data de 02.03.2018, FOD comunică că, datorită misiunii sale la OSCE din perioada 22–23 februarie 2018, la Viena, a obținut ca șeful Comisiei generale pentru democrație, drepturile omului și probleme umanitare din cadrul Adunării Parlamentare a OSCE, Jose Ignacio Sanchez Amor, să se adreseze Republicii Moldova și Kazahstanului pe probleme care vizează persoanele urmărite penal de către autoritățile de drept, și anume *Ana Ursachi*, *Eduard Rudenco*, *Domnica Manole*, *Dorin Munteanu*³⁴.

La data de 09.04.2018, FOD a anunțat pe pagina web a organizației³⁵ că, datorită misiunii sale din februarie 2018, eurodeputații Jaromir Stetina, Julie Ward, Tomas Zdechovsky, s-au adresat către Ministrul Justiției și Procurorul General al Republicii Moldova, declarând că sînt persecutați *Ana Ursachi* și *Alexandru Machedon*.

³³ <https://en.odfoundation.eu/a/8550,members-of-the-pace-launch-a-motion-for-resolution-on-the-preservation-of-civil-liberties-in-poland-moldova-and-ukraine>

³⁴ <https://en.odfoundation.eu/a/8579,the-chair-of-the-osce-pa-general-committee-on-democracy-human-rights-and-humanitarian-questions-addresses-the-authorities-of-kazakhstan-and-moldova>

³⁵ <https://en.odfoundation.eu/a/8618,meps-decry-attacks-against-independent-lawyers-activists-and-judges-in-moldova>

La data de 17.05.2018 a fost publicat Raportul „The authorities of Moldova roll back the democratisation process and fail to fulfill their obligations to the EU”³⁶. Ulterior, încurajată de susținerea actorilor politici de la Chișinău pe care îi sponsorizează, FOD aplică o nouă lovitură diversionistă Republicii Moldova. Aceasta a publicat un raport³⁷, potrivit căruia „Republica Moldova se transformă rapid într-un focar de instabilitate, corupție și fărâdelegi în regiune”. FOD salută poziția UE privind suspendarea asistenței macrofinanciare a Republicii Moldova și face apel la autoritățile Uniunii Europene (Comisia Europeană, Parlamentul European, Consiliul European) să întreprindă acțiuni decisive în legătură cu neîndeplinirea de către Republica Moldova a obligațiilor sale, cerînd:

- *Extinderea sancțiunilor financiare sub forma refuzului de acordare a asistenței macrofinanciare Republicii Moldova de către UE.*
- *Revizuirea Acordului de asociere dintre Republica Moldova și UE în legătură cu creșterea numărului de incidente de încălcare a principiilor democratice, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale în Republica Moldova.*
- *Încetarea imediată a urmăririlor penale motivate politic (inclusiv, cum se pretinde a fi, „dosarul Veaceslav Platon”, clientul de care se preocupă FOD) ale reprezentanților opoziției, ale apărătorilor drepturilor omului, ale jurnaliștilor și ale judecătorilor din Republica Moldova.*
- *Sancțiuni personale împotriva persoanelor implicate în urmăriri penale motivate politic.*

Totodată, FOD continuă loviturile diversioniste și în perioada 26–28 iulie 2018, la Chișinău fiind organizată o misiune de monitorizare a drepturilor omului în cadrul căreia a participat și *Paola Gaffurini*, avocat angajat de FOD.

La 07.09.2018 a fost publicat raportul misiunii³⁸, iar printre recomandările adresate comunității internaționale au fost:

- Se cere UE asigurarea consolidării activităților de monitorizare a aderării Republicii Moldova la obligațiile sale, așa cum se prevede în Acordul de Asociere UE–Republica Moldova.
- Se cere FMI includerea unor noi condiții pentru acordarea asistenței macrofinanciare pentru Republica Moldova, referitoare la respectarea standardelor democratice, în conformitate cu măsurile de condiționalitate adoptate de UE.
- Adoptarea sancțiunilor individuale și promovarea conștientizării interne a Actului Global Magnitsky împotriva persoanelor din conducerea Republicii Moldova.

La data de 29.06.2018, FOD publică comunicatul „Defence for the defenders: Lawyers and attorneys under attack for participation in politically motivated cases”³⁹.

³⁶ <https://en.odfoundation.eu/a/8460.report-the-authorities-of-moldova-roll-back-the-democratisation-process-and-fail-to-fulfill-their-obligations-to-the-eu>

³⁷ <https://en.odfoundation.eu/a/8460.report-the-authorities-of-moldova-roll-back-the-democratisation-process-and-fail-to-fulfill-their-obligations-to-the-eu>

³⁸ <https://en.odfoundation.eu/a/8835.report-on-the-results-of-the-human-rights-monitoring-mission-to-the-republic-of-moldova-in-the-period-between-26-and-28-july-2018>

³⁹ <https://en.odfoundation.eu/a/8707.defence-for-the-defenders-lawyers-and-attorneys-under-attack-for-participation-in-politically-motivated-cases>

La data de 07.09.2018, FOD a emis raportul „On the results of the human rights monitoring mission to the Republic of Moldova in the period between 26 and 28 July 2018”⁴⁰.

2.7. Finanțarea ilegală a activităților unor partide politice din Republica Moldova

Conform prevederilor art. 25, 26 alin. (1) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice, acestea pot fi finanțate din cotizații de membru de partid, din donații, inclusiv cele colectate în cadrul manifestărilor de agrement, culturale, sportive sau altor manifestări de masă organizate de partid, cu condiția că sînt luate la evidență în modul stabilit, din subvenții de la bugetul de stat, potrivit reglementărilor acestei legi și legii bugetare anuale, din alte venituri legal obținute conform art. 24 alin. (3) (venituri din activități editoriale, dacă aceste activități nu sînt interzise prin lege și sînt prevăzute în mod expres în statutul partidului politic). Donațiile făcute partidelor politice pot fi de următoarele tipuri: donații în bani, altele decît cotizațiile de membru, donații sub formă de proprietăți, bunuri, servicii gratuite sau în condiții mai avantajoase decît valoarea comercială (de piață), achitarea unor bunuri sau servicii utilizate de partid.

Totodată, art. 26 alin. (4)–(5) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice stabilește limita legală a donațiilor. Astfel, o persoană fizică poate face donații unuia sau mai multor partide politice, a căror sumă într-un an bugetar nu poate depăși 200 de salarii medii lunare pe economie stabilite pe anul respectiv. Dacă persoana fizică este membru de partid, în suma-limită menționată se include și suma cotizațiilor de membru de partid plătite de aceasta într-un an. Donațiile făcute de o persoană juridică unuia sau mai multor partide politice într-un an bugetar nu pot depăși suma a 400 de salarii medii lunare pe economie stabilite pe anul respectiv.

În conformitate cu art. 26 alin. (6) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice, se interzice finanțarea, prestarea unor servicii cu titlu gratuit ori susținerea materială sub orice formă, directă și/sau indirectă, a partidelor politice de către:

- cetățenii Republicii Moldova care nu au împlinit vârsta de 18 ani, cetățenii limitați în capacitatea de exercițiu sau declarați incapabili printr-o hotărîre definitivă a instanței de judecată;
- persoanele fizice cetățeni ai Republicii Moldova din veniturile obținute din afara țării;
- cetățenii străini, apatrizi, persoanele anonime sau cele care donează în numele unor terți;
- autoritățile publice, organizațiile, întreprinderile, instituțiile publice, alte persoane juridice finanțate de la bugetul public sau care au capital de stat, cu excepția

⁴⁰ <https://en.odfoundation.eu/a/8835.report-on-the-results-of-the-human-rights-monitoring-mission-to-the-republic-of-moldova-in-the-period-between-26-and-28-july-2018>

cazurilor în care acordarea de servicii sau susținerea materială este în mod expres prevăzută de legislație;

- persoanele juridice care, la data efectuării donației, au datorii restante mai vechi de 60 de zile la bugetul de stat, la bugetul asigurărilor sociale de stat sau la fondul asigurărilor medicale obligatorii;
- persoanele juridice cu capital străin sau mixt, persoanele juridice din străinătate;
- alte state și organizații internaționale, inclusiv organizațiile politice internaționale;
- organizațiile necomerciale, sindicale, de binefacere sau religioase.

2.7.1. Exemplificarea unor forme de finanțare ilegală de către FOD a unor partide politice din Republica Moldova

La 30 noiembrie 2016, de pe adresa de e-mail al lui *Rafal Matouszek*, la adresa de e-mail *sarmana.moldova* ajunge un bilet avia tur-retur, pentru data de 3 și 4 decembrie 2016, la cursa companiei „Air Moldova”, Chișinău–Domodedovo, Moscova pe numele lui *Alexandru Machedon*, directorul companiei „Star Net” și fostul șef al staffului lui *Andrei Năstase*, președintele Partidului Politic „Platforma DA” și altul pentru cursa companiei „Belavia”, pe ruta Odessa–Sankt-Petersburg, cu escală la Minsk, pe numele lui *Constantin Ursache*.

Într-un alt articol, publicat de Europa Liberă⁴¹, se indică faptul că Ludmila Kozłowska într-un interviu a confirmat că a plătit biletul de avion al politicienei *Maia Sandu* pentru participarea acesteia la o conferință la Bruxelles. Totodată, în articol se indică că Fundația „Otwarty Dialog” („Dialog Deschis”), a început activitățile legate de Moldova în vara anului 2016, când a primit o solicitare de ajutor din partea familiei și a avocaților lui Veaceslav Platon.

Ludmila Kozłowska spune că „organizația ei pentru drepturile omului a abordat cazul lui Platon exclusiv din perspectiva încălcării drepturilor omului, considerînd că s-au comis asemenea încălcări în timpul arestului și extrădării.” Dar, susține aceasta, „a încetat să se mai ocupe de caz când a aflat despre presupusa implicare a lui Platon în furtul miliardului”. Asta deși în presa internațională au apărut materiale despre implicarea lui V. Platon în escrocherii financiare încă **în anul 2014**.⁴²

De asemenea, Ludmila Kozłowska dezmente că ar fi agent rus sau cetățean al Rusiei (chiar dacă într-un articol din presa ucraineană a apărut copia pașaportul său rus)⁴³.

Partidul Acțiune și Solidaritate, condus de *Maia Sandu*, afirmă că nu are nicio legătură cu Ludmila Kozłowska și cu Fundația „Otwarty Dialog” („Dialog Deschis”)

⁴¹<https://www.europalibera.org/a/kozłowska-respinge-atacul-lui-plahotniuc/29449603.html>

⁴²<https://www.reportingproject.net/therussianlaundromat/>

⁴³<https://coolyanews.info/prorossijskie-obschestvennye-organizacii-v-es-gibridnoe-oruzhie-kremlya.html>

⁴⁴, asta deși în spațiul public au apărut dovezi clare că Ludmila Kozłowska a plătit, prin fundația pe care o conduce, biletele de avion pentru *Maia Sandu*, *Andrei Năstase*, *Alexandru Machedon*, pentru avocați, dar și membri ai familiei lui *Veaceslav Platon*⁴⁵.

Comisia Electorală Centrală, în răspunsul său nr. CEC 8/2798 din 26 octombrie 2018, expediat Comisiei de anchetă, confirmă informațiile apărute în spațiul public și menționează că organizația neguvernamentală „Open Dialog” a suportat costurile deplasării la Bruxelles, Belgia, în perioada 2-5 mai 2017, a președintei Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”.

Comisia constată că FOD nu este unica organizație străină care finanțează activități ale partidelor politice din Republica Moldova.

Comisia Electorală Centrală informează suplimentar că există și alte organizații neguvernamentale străine care au acoperit cheltuielile de deplasare în scopul participării reprezentanților partidelor politice din Republica Moldova la diverse evenimente. De exemplu:

- Institutul Republican Internațional (International Republican Institute) a acoperit costurile pentru o deplasare a președintei Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, dna Maia Sandu, în anul 2017;
- Congresul puterilor locale și regionale al Europei a suportat cheltuielile de deplasare pentru doi consilieri locali, reprezentanți ai Partidului Politic „Partidul Nostru”, la Strasbourg, în anul 2017;
- Fundația Konrad Adenauer (Konrad-Adenauer-Stiftung) a acoperit costurile pentru câteva deplasări ale președintei Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, dna Maia Sandu, în anul 2017.

Finanțarea partidelor politice reprezintă un subiect reflectat și în Raportul „Finanțarea partidelor politice în Republica Moldova. Semestrul I, anul 2018” elaborat de către Asociația Promo-LEX.

În cadrul acestui Raport sînt scoase la iveală finanțările și cheltuielile nedeclarate a mai multor partide politice. Astfel, Raportul Asociației Promo-LEX menționează că Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” nu a declarat cel puțin 138 530 de lei doar pentru locațiunea sediilor de partid și cheltuielile aferente acestora.

La fel, Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” a raportat la Comisia Electorală Centrală mult mai puține cheltuieli de personal. Conform experților de la Promo-LEX, Platforma Demnitate și Adevăr nu a raportat cel puțin 15 660 de lei, situația în care partidul nu a inclus nicio persoană angajată oficial la partid, cu toate că monitorii au raportat persoane angajate, iar liderul acestui partid este însoțit mereu de pază de corp.

⁴⁴https://adevarul.ro/moldova/politica/pas-neaga-legatura-ludmila-kozlowska-regimul-plahotniuc-dodon-inventeaza-dusmani-a-si-justifica-prezenta-putere-1_5b7d4987df52022f75a977fe/index.html

⁴⁵<https://www.ziarulnational.md/pas-recunoaste-ca-fundatia-open-dialog-a-platit-pretul-biletelor-de-avion-pentru-o-deplasare-la-bruxelles-dar-nu-considera-ca-e-vorba-de-o-crima/>

Mai mult ca atât, Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” nu a raportat cheltuieli suportate în ceea ce ține de deplasările în țară și peste hotare⁴⁶.

Pentru deplasări în exterior presa a scris că președinta Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” a primit bani de la organizația neguvernamentală finanțată de mai mulți oligarhi ruși – Open Dialog⁴⁷. Informația a fost confirmată de Comisia Electorală Centrală în răspunsul parvenit în adresa Comisiei de anchetă, nr. CEC 8/2798 din 26 octombrie 2018.

Comisia Electorală Centrală în răspunsul CEC 8/2813 din 1 noiembrie 2018 a informat Comisia de anchetă că **Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” a primit de la o persoană juridică cu capital mixt donația în sumă de 100 000 de lei.** Ceea ce contravine art. 26 alin. (6) lit. f) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice, care stipulează expres că se interzice finanțarea, prestarea unor servicii cu titlu gratuit ori susținerea materială sub orice formă, directă și/sau indirectă, a partidelor politice de către persoanele juridice cu capital străin sau mixt, persoanele juridice din străinătate.

Drept urmare, Comisia electorală Centrală a atenționat Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” că, în conformitate cu art. 31¹ alin. (1) din aceeași lege, în cazul în care un partid politic primește donații cu încălcarea prevederilor art. 26, inclusiv în cazul primirii donațiilor care depășesc plafoanele stabilite, partidul politic respectiv este obligat, în termen de 3 zile de la depunerea donației, să verse în bugetul de stat sumele primite cu încălcarea legii sau să restituie sumele primite peste plafoanele stabilite.

Cu toate acestea, **Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” nu s-a conformat prevederilor legale**, ci s-a angajat să transfere către bugetul de stat, în mod eşalonat, donația de 100 000 lei. Până în prezent, au fost efectuate opt tranșe, ultima fiind înregistrată la data de 29 octombrie curent, în cuantum total de 24 000 lei.

Comisia Electorală Centrală mai comunică prin răspunsul CEC 8/2813 din 1 noiembrie 2018 un **alt caz de ilegalitate** în care Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” i-a fost donată suma de 94 813 lei de către o persoană fizică ale cărei venituri erau obținute din afara Republicii Moldova, adică cu încălcarea art. 26 alin. (6) lit. b) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice. Donația respectivă a fost restituită persoanei, iarăși fiind încălcată procedura legală prevăzută la art. 31¹ alin. (1), prin care **suma trebuia fi vărsată la bugetul de stat.**

Informațiile descrise mai sus permit clar de a constata că *Ludmila Kozłowska și Fundația „Open Dialog”* s-au implicat în lobarea intereselor lui Veaceslav Platon în spațiul public de la Chișinău și în spațiul european, **în schimbul finanțării primite de la acesta prin intermediul unor companii off-shore, care au intrat anterior în vizorul anchetelor desfășurate de instituțiile de drept, fiind implicate în**

⁴⁶ <https://www.today.md/ro/news/politic/20214>

⁴⁷ *Ibidem*

„Laundromatul Rusesc” și devalizarea sistemului financiar-bancar al Republicii Moldova, cunoscută drept „Jaful Secolului” și din alte surse și activități suspecte. Există suficienți indici care atestă că ambele aceste operațiuni au fost coordonate de serviciile speciale ale Federației Ruse.

În scopul apărării clientului său și, respectiv, al discreditării autorităților Republicii Moldova, *Ludmila Kozłowska* și FOD au purces la crearea pe plan intern și extern a imaginii unui stat în care se încalcă flagrant drepturile omului. Respectiv, FOD a început să-și coordoneze acțiunile cu avocații lui *Veaceslav Platon* și a încercat să prezinte cercetarea penală a *Anei Ursachi* drept persecutare politică.

Ulterior, *Ludmila Kozłowska* s-a implicat tot mai pregnant în procesele politice și treburile interne ale Republicii Moldova. Astfel, din banii obținuți pe căi suspecte, FOD a finanțat participarea unor lideri politici și din societatea civilă din Republica Moldova la ședințe, conferințe etc., care aveau drept scop promovarea intereselor finanțatorilor săi.

Campania de lobby a continuat la începutul anului 2017, prin colectarea semnăturilor în Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei, iar dosarul Platon este prezentat alături de pretinse presiuni asupra dreptului la libera exprimare și represii asupra unor oameni de afaceri afiliați opoziției (Jurnal TV, StarNet).

De asemenea, în perioada dezbaterilor despre schimbarea sistemului electoral în Republica Moldova, *Kozłowska* și fundația sa au făcut lobby deschis în cadrul structurilor europene pentru a susține poziția PPDA și PAS, partide care au beneficiat de finanțarea FOD.

În cadrul investigațiilor s-a stabilit că FOD a finanțat călătoriile, la mai multe forumuri și adunări la Bruxelles și Strasbourg ale liderilor Partidului Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” și Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, *Andrei Năstase* și *Maia Sandu*, alături de *Alexandru Machedon*, de avocata lui *Veaceslav Platon Ana Ursachi*, precum și de alte persoane.

Astfel, la evenimente finanțate de FOD din surse suspecte au participat:

- La data de 13 decembrie 2016, în or. Strasbourg, Franța, în cadrul Consiliului Europei, la conferința „Stoparea practicii de persecuție asupra avocaților independenți din Republica Moldova” – avocatul lui *Veaceslav Platon*, *Eduard Rudenco* (avocat în cadrul BAA „Justiția”), avocatul lui *Veaceslav Platon*, *Ana Ursachi* (avocat în cadrul CA „Ana Ursachi”), *Alexei Tulbure* (directorul Institutului de Istorie Orală din Moldova);

- La data de 23 ianuarie, în or. Bruxelles, Belgia în cadrul Parlamentului European, la ședința de lucru cu tematica „Moldova: presiunea politică asupra societății civile și martorii cheie” – avocatul lui *Veaceslav Platon*, *Ana Ursachi* și *Alexei Tulbure*, precum și *Alexandru Machedon* (director general compania StarNet, afiliat

Partidului Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”), *Natalia Morari* (președintele A.O. „Media Alternativa”/TV-8), *Alexandr Petcov* (ex-deputat, redactor-șef al portalului de știri de orientare pro-rusă „omg.md”);

- La data de 4 mai 2017, or. Bruxelles, Belgia, în cadrul Parlamentului European, la conferința cu tematica „Moldova la răscruce” – *Alexandru Machedon*, *Ana Ursachi*, *Natalia Morari*, precum și liderii politici *Andrei Năstase* (președintele Partidului Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”) și *Maia Sandu* (președinta Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”). În rezultat, în luna mai 2017 a fost publicat raportul FOD „The Captured State: Persecution of Oppositionists, Media Representatives and Human Rights Defenders in Moldova”, prin care continuă campania de victimizare a lui Veaceslav Platon, a trustului media „Jurnal” și atacurile asupra instituțiilor Republicii Moldova.

Ca rezultat al conferințelor și ședințelor tematice organizate de FOD sub paravanul structurilor europene, au fost propuse diferite declarații oficiale/rapoarte corporative ale FOD, care ar reflecta atitudinea negativă față de situația internă și puterea legală din Polonia, Ucraina și Republica Moldova:

1. Propunerea de rezoluție intitulată „Libertățile civile în Polonia, Ucraina și Republica Moldova trebuie păstrate”, semnată de 30 de delegați (principalul autor al proiectului MP Alexander Dundee – UK, CE), a cărei parte principală se referă la Polonia.

2. La 11 octombrie 2017, membri ai Adunării Parlamentare a Consiliului Europei (APCE) s-au adresat secretarului Interpol, Jurgen Stok, și Comisiei pentru controlul dosarelor Interpol (CCF), în încercarea de a avertiza împotriva utilizării abuzive a mandatului internațional de arestare. Această adresare vizează mai multe state, precum Rusia, Kazahstan, Uzbekistan, Kîrgîzstan, China, Azerbaidjan, Turcia și Moldova.

3. În raportul anual privind drepturile omului și democrația în lume în 2016, cu o analiză pe țară și un rezumat al acțiunilor și priorităților actuale și viitoare ale UE în domeniul protecției drepturilor omului, despre Republica Moldova se menționează aspecte legate de lipsa punerii în aplicare a statului de drept. În comunicatul său din 31 octombrie 2017, FOD lasă să se înțeleagă că analiza pe țară care vizează Republica Moldova este analogică cu cea expusă în raportul său din mai 2017 „The Captured State: Politically Motivated Prosecution in Moldova And Usurpation of Power by Vladimir Plahotniuc”.

4. Rezoluția CE nr. 2188 (2017) „Noi pericole pentru statul de drept în statele membre ale Consiliului Europei: exemple selectate”.

5. Declarația CE nr. 637/ Doc. 14379 din 29 iunie 2017 „Autoritățile Republicii Moldova și Ucrainei trebuie să înceteze persecutarea forțelor pro-reformă”.

6. Declarația nr. 644/ Doc. 14425 din 12 octombrie 2017 „Obligațiunile internaționale ale Republicii Moldova și riscurile pentru credibilitatea sa în străinătate”.

Conform datelor procesate, *Ludmila Kozłowska* nu a vizitat niciodată Republica Moldova, iar toate evenimentele tematice sînt organizate de aceasta peste hotarele țării, în afara jurisdicției Republicii Moldova, toate cheltuielile fiind achitate de către FOD. Totodată, există date conform cărora soțul Ludmilei Kozłowska, *Bartosz Kramek* a vizitat Republica Moldova de două ori.

FOD nu are reprezentanțe sau filiale pe teritoriul Republicii Moldova, nu a semnat careva acorduri de parteneriat și de cooperare cu structuri din sectorul asociativ autohton pentru realizarea unor proiecte comune cu finanțare externă.

Unica vizită a delegației FOD în Republica Moldova a avut loc în perioada 27–29 iulie 2018, delegația fiind formată din cetățenii italieni: *Antonio Stango* (președintele Federației Italiene pentru Apărarea Drepturilor Omului, aflat în relații de prietenie cu *Ludmila Kozłowska*) și *Paola Gaffurini* (jurist angajat de FOD). Scopul vizitei a fost documentarea pretinselor „încălări ale drepturilor omului” și obținerea declarațiilor particulare de la persoane cărora, în viziunea lor, le-au fost încălcate drepturile și libertățile pe motive politice.

Astfel, au avut loc întrevederi cu liderii și reprezentanții Partidului Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” – *Andrei Năstase, Inga Grigoriu, Liviu Vovc, Gheorghe Petic, Iurie Tesa*; ai Partidului Politic „Casa noastră – Moldova” – *Alexandru Roșco*; ai Partidului Politic „Partidul Nostru” – *Ilian Cașu, Elena Grițco*; ai asociației obștești „Centrul pentru Politici și Reforme” – *Ștefan Gligor*; ai asociației obștești „WatchDog” – *Valeriu Pașa, Sergiu Tofilat*; ai asociației obștești „Asociația Presei Independente” – *Petru Macovei*; ai asociației obștești „Transparency International” – *Lilia Carasciuc*; cu ex-judecătorii – *Dominica Manole, Ion Țurcan*; cu secretarul de stat al Ministerului Justiției – *Anatolie Munteanu*.

3. CONCLUZII

Urmare a studierii, procesării și sistematizării materialelor acumulate, dar și a informațiilor fixate în cadrul audierilor, Comisia formulează următoarele concluzii:

1. Fundațiile „Otwarty Dialog”, „Open Dialog Foundation”, „Silk Road Biuro Analiz i Informacji” sînt înregistrate în Polonia de către persoana *Ludmila Kozłowska*, originară din or. Sevastopol (parte a peninsulei Crimeea anexată de Federația Rusă în 2014), deținătoare a dublei cetățenii – a Ucrainei și a Federației Ruse, și de către soțul acesteia, *Bartosz Kramek*, cetățean al Poloniei:

2. FOD și *Ludmila Kozłowska* sînt finanțate din:

a) venituri provenite din tranzacții cu întreprinderi militare din Federația Rusă, față de care au fost aplicate sancțiuni internaționale (inclusiv de Uniunea Europeană și SUA);

b) livrarea de echipamente militare în statele implicate în conflicte regionale;

c) plăți din zone off-shore cu un traseu și o proveniență dubioasă necunoscută;

d) din schema de spălare a banilor „Laundromat” din Republica Moldova (au fost identificate cel puțin 2,5 milioane Euro) și „Laundromat”-ul azer⁴⁸ (prin intermediul companiilor off-shore „Seabon Limited”, „PR Vert System Ltd” etc., gestionate de către Veaceslav Platon);

e) mijloace provenite din fraudă bancară produsă în Republica Moldova în perioada de până în anul 2014.

3. Mecanismul sofisticat prin intermediul căruia se finanțează FOD conține toate elementele unei scheme de spălare de bani, denotă practici de inteligență financiară aflate exclusiv în dotarea serviciilor speciale, care depășesc practicile cunoscute la nivel internațional pentru finanțarea unei simple organizații a societății civile. Acest fapt a și făcut ca Ludmila Kozłowska și FOD să intre în vizorul serviciilor speciale, inițial al celor din Polonia, iar ulterior și al celor din Ucraina și Republica Moldova.

4. Scopul declarat al activităților Ludmillei Kozłowska și FOD este apărarea drepturilor și libertăților omului, a democrației și supremației legii în statele ex-sovietice.

5. În realitate, FOD și Ludmila Kozłowska constituie un vehicul de lobby, de influență în cadrul diferitor instituții internaționale, de protejare și promovare a intereselor unor persoane cu trecut dubios, de regulă cu averi impunătoare, provenite din fraude și spălare de bani, în conflict cu legea și adesea investigate sau urmărite de către organele de drept sau chiar condamnate pentru infracțiunile comise, inclusiv în jurisdicției internaționale.

6. FOD și Ludmila Kozłowska au relații, angajamente și sînt dependenți de un șir de agenți ai serviciilor de inteligență ale Federației Ruse, inclusiv de Piotr Kozłowski și relațiile acestuia, de Veaceslav Platon etc., devenind un instrument de intervenție de tip soft power, folosit de către serviciile speciale ale Federației Ruse în războiul hibrid declanșat împotriva statelor considerate de acestea adversare ale intereselor geopolitice ale Federației Ruse în Europa de Est, în particular Polonia, Ucraina, Republica Moldova.

7. FOD și Ludmila Kozłowska utilizează tactici de deteriorare pe plan internațional a imaginii statelor, a instituțiilor și a persoanelor din zona de interes geopolitic a Federației Ruse, de înrăutățire a relațiilor acestor state cu partenerii din blocul vestic, aflați în contrabalanta intereselor Federației Ruse, de divizare a societății, a clasei politice a acestor state, de ațitare a vrajbei, dar și de subminare a securității, ordinii constituționale a acestora (exemplul Poloniei, inclusiv în cooperare cu elementele politice poloneze pro-ruse în persoana lui Mateusz Piskorski⁴⁹). De facto, Ludmila Kozłowska și ONG-ul său sînt o armă strategică sofisticată, cu ajutorul căreia cei care o stăpînesc slăbesc pozițiile geostrategice ale statelor împotriva cărora această armă este aplicată, în interesul geopolitic al Federației Ruse.

8. Interesul pentru Republica Moldova al FOD și al Ludmillei Kozłowska a apărut în 2016, imediat după arestarea și extrădarea din Ucraina către Republica Moldova a lui Veaceslav Platon.

⁴⁸ <https://www.riseproject.ro/articol/masina-azera-de-spalat-bani-filiera-romaneasca/>

⁴⁹ <https://www.rise.md/articol/clientii-din-laundromat/>

9. FOD și Ludmila Kozłowska au lăbat intens și au promovat interesele lui Veaceslav Platon și ale persoanelor afiliate acestuia, au acționat în înțelegere cu serviciile de inteligență ale Federației Ruse contra intereselor Republicii Moldova și au reușit mai multe măsuri care au condus la tensionarea relațiilor dintre instituții și politicieni europeni și instituții și guvernarea Republicii Moldova.

10. Activitățile de lobby ale FOD și Ludmillei Kozłowska au avut drept rezultat și astfel de acte politice precum:

a) condamnarea situației politice din Republica Moldova, a pretinselor abuzuri ale procuraturii și instanțelor de judecată împotriva apărătorilor drepturilor omului, a activiștilor civici, a proceselor motivate politic, cum ar fi cazul Domnicăi Manole;

b) adresarea, în data de 25 ianuarie 2017, a celor 23 de membri ai APCE „Moldova: opresiune asupra societății civile și martori-cheie”⁵⁰, prin care se încearcă să se impună ideea de persecutare politică a lui Veaceslav Platon, care ar fi martor-cheie în dosarul fraudei bancare, și să transfere responsabilitatea către alte persoane. În cadrul acestei adresări, se impune ideea unor represii asupra presei independente;

c) desfășurarea, în mai 2017, a conferinței „Moldova la intersecție de drumuri” cu participarea eurodeputaților Anna Fotyga (ECR, Poland), Ramona Nicole Mănescu (EPP, Romania), Renate Weber (ALDE, Romania) și Rebecca Harms (Greens/EFA, Germany), precum și a liderilor de partide Maia Sandu (PAS), Andrei Năstase (PPDA), avocatul lui Veaceslav Platon – Ana Ursachi, jurnalista Natalia Morari, directorul „StarNet”, Alexandru Machedon⁵¹, unde s-a impus ideea persecuțiilor politice din partea autorităților din Republica Moldova;

d) includerea în agendă și dezbateră la 16 mai 2017 în Parlamentul European a interpretărilor false privind modificarea sistemului electoral, lupta cu corupția, lipsa de reforme din Republica Moldova și asistența macrofinanciară a Uniunii Europene⁵², prezentându-se informații tendențioase și subiective;

e) desfășurarea la 27 iunie 2017, în cadrul sesiunii plenare a APCE, a unui seminar cu tema „Persecuțiile politice în Ucraina și Moldova: cum corupția politică subminează eforturile de reformă”. În cadrul evenimentului au participat inclusiv Ana Ursachi și Alexei Tulbure, care au încercat să acrediteze ideea influenței ilegiteime în sistemul judiciar al Republicii Moldova;

f) adresările din decembrie 2017 a eurodeputaților Ana Gomes, Tunne Kelam, Jaromir Stetina, Indrek Tarand, Kazimiers Michal Ujazdowski și Julie Ward către autoritățile Republicii Moldova, de condamnare a presupuselor persecuții politice ale persoanelor Ana Ursachi, Alexei Alexeev, Alexandru Machedon, Sergiu Cebotari, Domnica Manole și Dorin Munteanu (toți din anturajul lui Veaceslav Platon);

g) influențarea negativă a opiniei unui șir de eurodeputați în privința Republicii Moldova și a instituțiilor acesteia;

h) lansarea în ianuarie 2018, de către membrii APCE a rezoluției privind conservarea drepturilor civile în Polonia, Moldova și Ucraina. FOD anunță că această rezoluție este rezultatul activităților FOD la APCE;

⁵⁰ <https://en.odfoundation.eu/a/8102.written-declaration-moldova-political-oppression-against-civil-society-and-key-witnesses-signed-by-23-members-of-pace>

⁵¹ <https://en.odfoundation.eu/a/8161.invitation-to-a-conference-moldova-at-the-crossroads>

⁵² <https://en.odfoundation.eu/a/8182.press-release-moldova-at-the-crossroads-say-meps>

i) adresarea din februarie 2018 a președintelui Comitetului General pentru Democrație, Drepturile Omului și Probleme Umanitare al Adunării Parlamentare a OSCE, dl Jose Ignacio Sanchez Amor, Republicii Moldova și Kazahstanului, pe probleme insinuate care vizează persoanele urmărite penal de către autoritățile de drept Ana Ursachi, Eduard Rudenco, Domnica Manole, Dorin Munteanu⁵³;

j) adresările din martie 2018 a eurodeputaților Jaromir Stetina, Julie Ward, Tomas Zdechovsky, către ministrul justiției și Procurorul General al Republicii Moldova, cu declarații eronate privind persecutarea Anei Ursachi și a lui Alexandru Machedon;

k) lobarea suspendării de către UE a asistenței macrofinanciare Moldovei;

l) aprobarea unei rezoluții de către Parlamentul European la 14 noiembrie 2018 de luare a unei poziții și mai dure la adresa Republicii Moldova și a instituțiilor acesteia.

11. FOD și Ludmila Kozłowska continuă să facă lobby pentru:

a) extinderea sancțiunilor financiare sub forma refuzului de acordare a asistenței macrofinanciare Republicii Moldova de către UE,

b) revizuirea Acordului de asociere dintre Republica Moldova și UE

c) încetarea imediată a urmăririlor penale motivate politic (inclusiv, cum se pretinde a fi, „dosarul Veaceslav Platon”),

d) introducerea sancțiunilor personale față de decidenții politici ai Republicii Moldova.

12. Unii actori ai scenei politice din Republica Moldova s-au lăsat atrași și înregimentați în activitățile diversioniste desfășurate de Ludmila Kozłowska și FOD, orchestrate și finanțate de serviciile speciale străine, îndreptate împotriva Republicii Moldova. Nu poate fi confirmată sau infirmată conștientizarea de către aceștia a rolului, a locului și a adevăratelor scopuri ale FOD și Ludmila Kozłowska, a consecințelor pentru Republica Moldova, dar nu pot fi stabilite nici intențiile reale ale acestor actori politici din Republica Moldova;

13. Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” și liderii acestora au beneficiat de finanțări ilegale din partea FOD și nici nu au declarat în modul corespunzător aceste finanțări,

14. Se constată o implicare tot mai activă a asociațiilor obștești străine și a celor autohtone cu finanțare străină în finanțarea directă și indirectă a activităților partidelor politice, de influențare a opțiunilor politice, acțiuni care încalcă flagrant legislația în vigoare.

15. Au fost constatate probleme de ordin practic a aplicării de către mai multe partide politice din Republica Moldova a cadrului legal care reglementează asistența, suportul material, instruirile din partea diferitor organizații non guvernamentale, documentarea și raportarea acestora, în perioadele dintre campaniile electorale,

16. A fost constatată o lipsă de decizie din partea Comisiei Electorale Centrale în privința încălcărilor menționate mai sus.

⁵³ <https://en.odfoundation.eu/a/8579.the-chair-of-the-osce-pa-general-committee-on-democracy-human-rights-and-humanitarian-questions-addresses-the-authorities-of-kazakhstan-and-moldova>

17. Se impune o analiză minuțioasă atât a cadrului legal în vigoare cât și a capacităților instituționale ale autorităților statului responsabile de supravegherea finanțării partidelor politice în vederea elucidării necesităților de perfecționare a acestor mecanisme.

18. Legislația în vigoare referitoare la transparența financiară a organizațiilor necomerciale, în special a celor cu finanțare străină, este insuficientă pentru prevenirea și contracararea implicării directe sau indirecte în finanțarea partidelor politice, fapt care urmează a fi analizat minuțios în vederea eliminării lacunelor din cadrul legal pertinent.

4. RECOMANDĂRI

1. Parlamentul va reevalua toate inițiativele legislative și proiectele de legi aflate în procedură, care se referă la activitatea și finanțarea partidelor politice și asociațiilor obștești, luând act de concluziile Comisiei de anchetă, în vederea eliminării riscurilor constatate pentru securitatea statului.

2. Guvernul va înainta Parlamentului propuneri de perfecționare a legislației cu privire la finanțarea partidelor politice și a organizațiilor necomerciale, în vederea asigurării unei veritabile transparențe financiare și a eliminării lacunelor care permit finanțarea ilegală a partidelor politice.

3. Se recomandă Comisiei Electorale Centrale, în comun cu alte autorități ale statului, să verifice și să întreprindă măsurile legale necesare pentru sancționarea persoanelor responsabile de admiterea încălcărilor prevederilor legale ce țin de gestiunea financiară a partidelor politice cu virarea sumelor încasate ilegal la bugetul de stat.

4. Se recomandă Comisiei Electorale Centrale să efectueze o analiză amplă a proceselor și capacităților instituționale, și va propune Parlamentului măsuri de îmbunătățire a mecanismului de supraveghere și gestiune financiară a partidelor politice.

5. Prezentul raport se remite Procuraturii Generale, Serviciului de Informații și Securitate, Ministerului Afacerilor Interne în vederea analizei și investigării minuțioase a materialelor și concluziilor Comisiei de anchetă și întreprinderea măsurilor necesare în conformitate cu legislația în vigoare.

6. Se recomandă Procuraturii Generale să examineze constatările din prezentul raport în contextul calificării și încadrării juridice a acțiunilor de implicare a FOD, a persoanelor afiliate etc., în acțiuni care atentează la securitatea națională a Republicii Moldova, inclusiv prin prisma infracțiunii de trădare de patrie, spionaj etc., cu tragerea la răspundere conform legii.

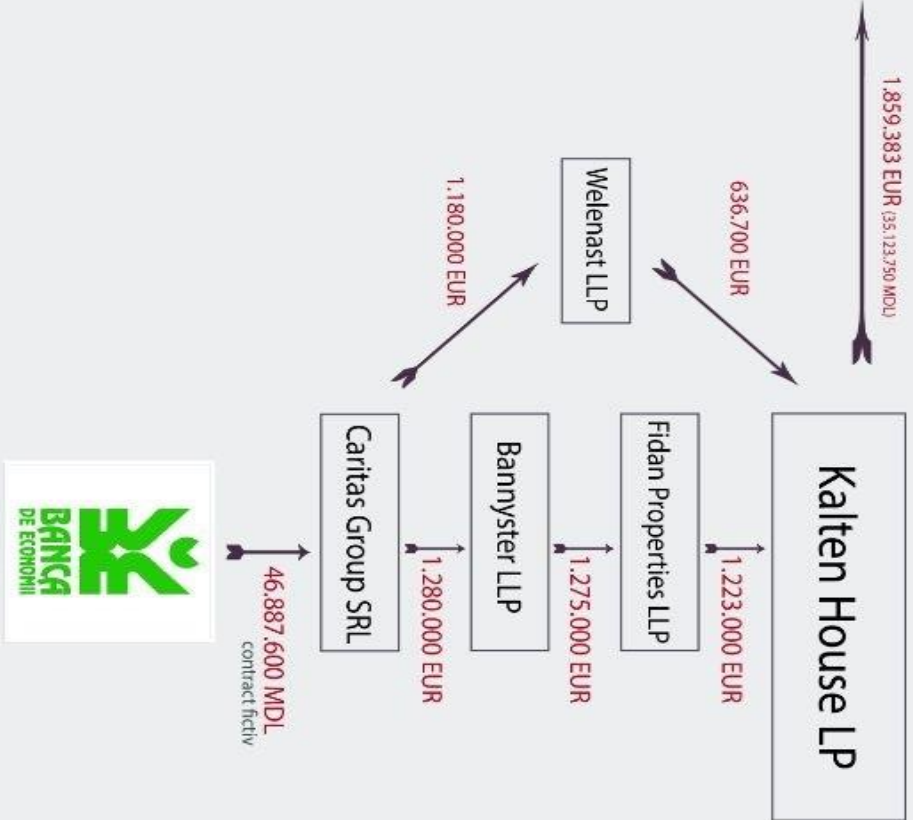
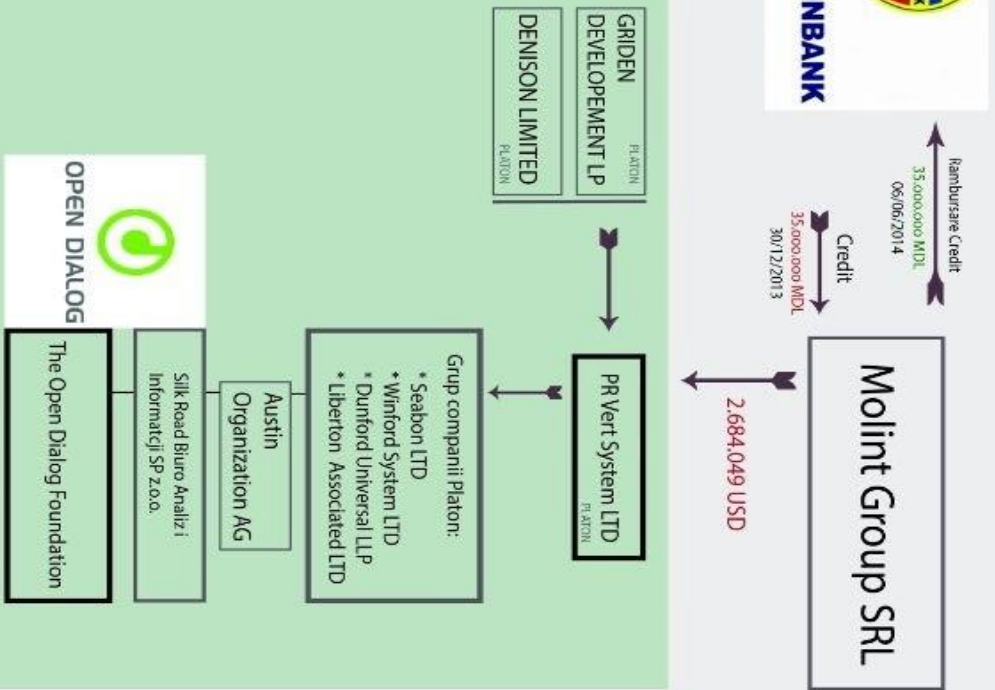
7. Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va aduce la cunoștința corpului diplomatic și a organizațiilor internaționale care activează în Republica Moldova prevederile legale care stabilesc restricții imperative de finanțare directă și indirectă a partidelor politice, inclusiv prin intermediul organizațiilor necomerciale.

8. Prezentul raport va fi adus la cunoștința Consiliului Europei, a OSCE, a Parlamentului European, a Comisiei Europene și a altor părți interesate.

9. Se solicită conducerii Parlamentului, Comisiei juridice, numiri și imunități și Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică ale Parlamentului Republicii Moldova, ca împreună cu autoritățile competente, să găsească modalitatea legală de a face public acest raport.

Igor VREMEA
Președintele Comisiei de anchetă

Laundromat

Frauda Bancară